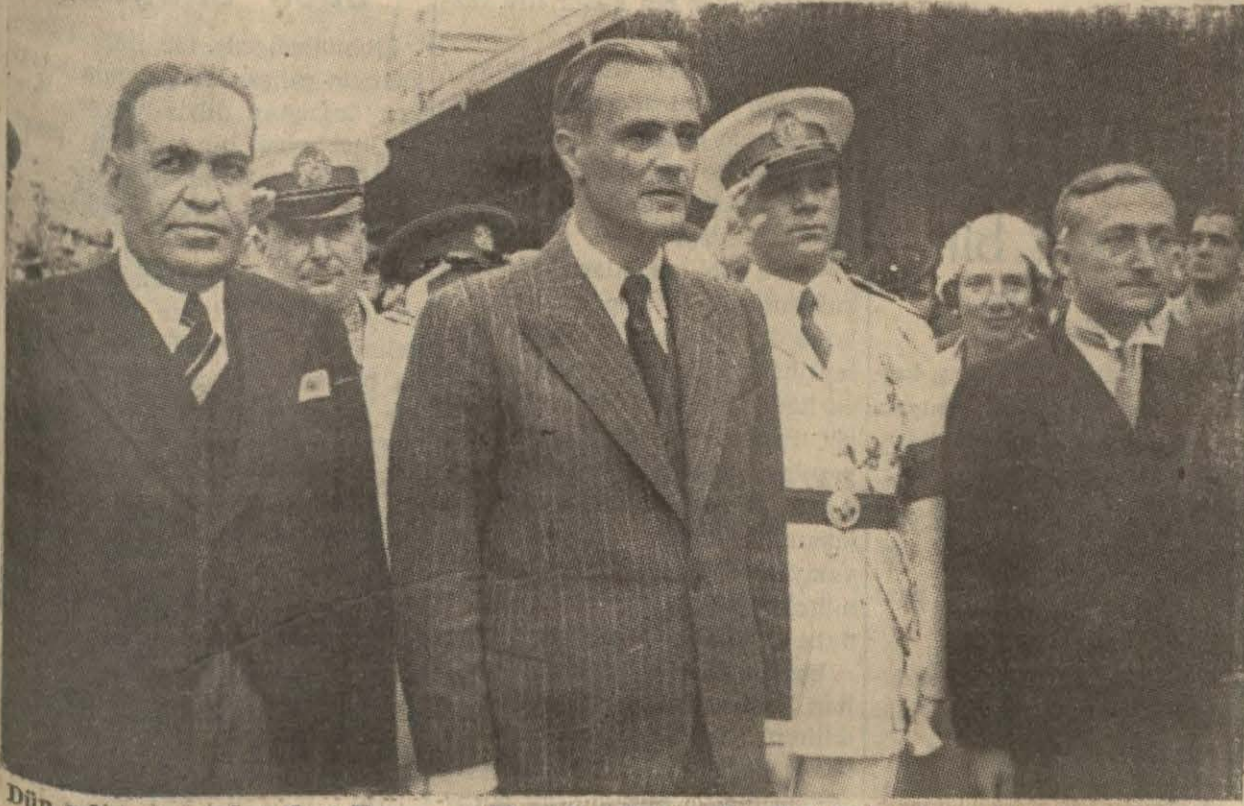

Giresun, 10 (A.A.) — Hamidiye mektep gemisi dün saat 11 de limanımıza gelmiş, öğleden sonra mutaz ziyaretler yapılmıştır. Akşam kumandan ve subaylar şehrine belediye tarafından bir ziyafet verilmiştir.

Romanya Hariciye Nazırı dün geldi

Dost memleketin mümtaz hükümet adamı Gafenko, gazetecilere verdiği beyanatta dedi ki:

«Ankara görüşmelerimiz Balkan antantının ebedileşmesine matuf olacaktır.»

Dün şehrimize gelen dost Romanya Hariciye Nazırı kendisini karşılayanlar arasında... (Yazısı 2 incede)

Kültür müstemlekesine giden yollar

Yazan: Sadri Ertem

Zaman zaman münevverler konuşuyorlar: "Mademki bizim dilimiz bütün bir medeniyeti olduğu gibi kavrayamıyor, bir muavin dil alalım, kültür işlerini böylece yürütelim!" Bu düşüncüyü bizde eski bir itiyadın nüksetmesi şeklinde tasavvur etmek pek de abes olmaz.

Tanzimattan evvelki münevverliğin vasfı bilhassa arabî ve farsîyi bir muavin dil halinde kullanmaktır. Vakıta tâ ilk mekteplere kadar nüfuz eden bu arapça, farsça bizde dil bilen adama sındırılmış denemez. Fakat bu iki dil bir kültüre çeşni vermekte yüzde yüz müessir olmuşlardır.

Eski devri bu itiyatla hatırlayanlar için muavin dil meselesi daima taze bir mevzudur. Arapça yerine herhangi bir Avrupa dili ikame edilebilir. Bir muavin dil kabul etmekten bahsedenler bunun bütün memleket tetanını şamil bir hal almasını istemektedirler.

Bütün münevverlerin bir dil değil, birkaç yabancı dil bilmesi faydalıdır, ve zaruridir. Ancak her dilin bir kültürü, bir başka kültüre nakletmek gibi bir müessiriyeti olduğunu da kabul etmelidir.

Bizim bütün ilim ve kültür hareketlerinden beklediğimiz, netice nedir? Niçin bir muavin dil ile kültürü disiplin altına almak istiyoruz?

İstedikimiz şeyin tatbiki güç olmakla beraber ifadesi gayet kolaydır. Avrupa medeniyeti ruhuna intibaktır.

Bu intibak ya milli bir cep-

Istanbulda kurulan yeni müze

Ayasofyada Bizans ve Osmanlı sanat eserleri bir arada teşhir edilecek

Ankara Müzesi Müdür Muavini Remzi Oğuz, müzenin ne maksatla kurulduğuna dair izahat verdi. (Yazısı 7 incede)

heden olur. Yani her milletin kendi rüyet zaviyesine göre bir intibak kudreti vardır, o kudrete göre bir Avrupalı millet kültürü doğar. İngiliz, Fransız, Alman, Rus dediğimiz zaman tasavvur ettiğimiz kültür tipi Avrupa medeniyetine intibakta müşterek, fakat bariz hususiyetleri muhafaza eden bir varlık anlıyoruz. Yahut da bu intibak milli bir hüviyet taşımadan vukua gelebilir.

Meselâ Avrupa kültürüne intibak etmiş herhangi bir milleti vasita yaparak bu yeni hayata girmek teşebbüsü bunun bir nümunesidir.

Avrupanın haricinde dünyayı bir Fransızın, bir Almanın, bir İngilizin süzgecinden, mizacımdan, hayat telâkilerinden süzerek idrâk eden bir hayli insanlar vardır. Bu insanların topyekûn adı koloni münevveridir.

Koloni münevveri anavatanın fikrine, hissine göre kendini ayarlar, böylece kafası yabancı bir kültürün yerleştiği müstemleke haline alır. Bu einsten Cezayirli, Tunuslu birçok münevverler vardır. Bu münevverler

(Devamı 6 incede)

Günün meseleleri

Her sınıf halkı hayatı surette olduğu gibi fikir itibarıyla da yakından alakadar edecek olan bu yazıları her gün bir muharririmiz takip edecektir. Günün meselelerinde gıda ihtiyaclarımız, karilerimizin herhangi bir derdi, milli meseleler, şehir mevzularıyla beraber fikir ve sanat cereyanları da ortaya konacaktır.

İlk mesele bugün beşinci sayfamızda

Hayatta muvaffak olmak için şahadetname şart mıdır?

Bir iki güne kadar gazetemizde çok meraklı tarihi bir seri

Tahta kurban giden başlar

Ayrıca Vakıt Mizah sayfasını bekleyiniz

(Devamı 6 incede)

Çekyadaki hâdiseler vahim bir şekil aldı

Memnuiyete rağmen, açık bırakılan pencerelere Alman jandarmaları tarafından ateş edildi

Halk korku ve telâş içinde

Kladno, 10 (A.A.) — 7 - 8 Haziran gecesi katledilmiş olan Jandarma Wilhelm Kniest'in bu sa-

bah yapılan cenaze merasiminde bir hâdiseye vukubulmuştur.

Otomobili ile cenaze alayına tesadüf eden bir Çek, şapkasını çıkarmadığı için otomobilden dışarı sürüklenerek yumruklar ve tekmelemlerle yere atılmıştır.

Alman makamları otomobili müsadere etmişlerdir.

Gamalı haçlı bayraklarla örtülmüş olan Kniest'in tabutu Wilson meydanında 20.000 kişilik nüfus içinde 5.000 kişiden ibaret olan Alman ekalliyeti tarafından selâmlanmıştır.

Çekler cenaze merasiminde hazır bulunmamışlardır.

Cinayet hakkında yapılan tahkikat henüz bir netice vermemiştir. Bununla beraber polis şimdiye kadar 150 kişi tevkif etmiştir. Bunların arasında Beneş'in eski partisinin organı olan "Ceske Slovo", gazetesinin başmuharriri ile birkaç avukat ve doktor ve maliyeci vardır.

Halk, korku içinde katillerin bulunması için konulan müddetin bitmesini beklemektedir.

Mağazaların bir kısmı henüz açılmamıştır. Sokaklar hemen tenha denecek bir vaziyettedir. Halk esas vaziyetinde bekleyen iki askerinin yanında duran ve muazzam bir çiçek demeti ile işaretlenen hâdiseye mahalline yaklaşmaktan iktinap etmektedir.

Askerler, civardan geçenleri şapkalılarını çıkarıp mağa icbar ettikleri için dün ufak tefek bazı hâdiseler cereyan etmiştir.

(Devamı 6 incede)

Silâh yarışı Fransa 14 muhrip daha sipariş etti

Paris, 10 (A.A.) — Bahriye Nazırı, parlâmentonun kabul ettiği deniz programının tatbikine geçerek muhtelif tezgâhlara 14 hafif harp gemisi sipariş etmiştir.

Sipariş edilen gemiler şunlardır:

"Mogador" tipinde 3.000 tonluk 4 muhrip, bunların süratleri 40 mildir. Gemiler 138 milimetrelilik 8 top ve 10 torpil kovaniyle teçhiz edileceklerdir.

Biner tonluk altı torpido, süratleri 30 mil olacak olan bu gemiler 110 milimetrelilik toplar ve birkaç torpil kovani ile teçhiz edileceklerdir.

600 tonluk 4 mayın tarak gemisi.

(Devamı 6 incede)

Almanya, Polonya hududunda tahkimat yapıyor

Göbels geçit resminde bulunmak üzere Danzig'e gidecek

Danzig, 10 (A.A.) — Alman hücum kıtalarının şefi Victor Lutze, eski çarşı meydanında şarki Prusyanın 6.000 kişilik hücum kıtalarıyla Danzig hücum kıtalarının geçit resminde hazır bulunmuşlardır.

Geçit birinci Alman kolordusunun kumandanını temsil eden General Vodrich ile topçu generali Von Kuchler de hazır bulunmuşlardır.

Nazi şefi Förster, bir hitabe irat ederek Führere sadık olanların mücadelesi için yeni bir kuvvet ve yeni bir cesaret vermek üzere her geldiklerine Danziglilerin mesut olduğunu kaydetmiştir. Danzig, sinesindeki 400.000 Almanın vatana iltihak etmek istediklerinden şüphe etmemektedir. Bu istek de, bir gün yerine gelecektir.

Lutz, Berline dönmüştür. Ayan meclisi reisi Arthur Greiser, bugün birkaç hafta meznüyetle gidecektir.

Göbelsin ayın 17 sinde Danzige gelmesi beklenmektedir.

Almanya - Brezilya Londra, 10 (A.A.) — Times

Vali Yalovaya gitti

Istanbul Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdar dün akşam Yalovaya hareket etmiştir.

Prens Pol

Yugoslavyaya döndü Belgrad, 10 (A.A.) — Naip Prens Paul ile Prenses Olga, saat 9.35 de Almanyadan Belgrada dönmüşler ve istasyonda Başvekil, nazırlar ve daha birçok kişiler tarafından selâmlanmışlardır.

Çağlayan suyu halka açıldı

Kâğıthane köyü kazançlı bir varidat membaı elde etti

Çağlayan suyunun açılmasında bulunanlar... (Yazısı 2 incede)

Izmirdeki Millî Küme maçı

Galatasaray Ateşi 7-2 mağlûp etti Karışık takımlar likine dün Taksimde devam edildi

(Yazısı 2 incede)

Rumen Hariciye Nazırı dün geldi

Dost ve müttefik Romanyanın sayın Hariciye nazırı Gafenko dün deniz yoluyla şehrimize gelmiştir.

Kendisi İstanbulda askeri merasimle karşılanmış, Hariciye Vekâletinden Fikret, Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, Bükreş Elçimiz Suphi Tanrıöver, ve refikaları, İstanbul kumandanı General Halis Bıyıktaş, Emniyet direktörü Sadri Aka, Deniz kumandanı Albay Cemal, Romanyanın Ankara büyük elçisi, ve Romanya başkösölosu ile konsolosluk erkânı tarafından istikbal edilmiştir.

Ayrıca şehrimizdeki Rumen kolonisinden bir grup Rumen millî kıyafeti ile rihata gelmiş bulunuyorlardı.

Sayın Rumen Hariciye Nazırı refikaları ile birlikte vapurdan rihata inmiş, kendisini istikbal eden askeri kıtayı selâmlamış, çalınan Rumen ve Türk marşları ihtiramla dinlendikten sonra, tekrar vapura avdet etmiştir.

Orada İstanbul gazete mümesillerini kabul eden Rumen Hariciye Nazırı Gafenko şu mühim beyanatta bulunmuştur:

"— Türkiyeyi tekrar ziyaret fırsatını bulduğumdan son derece bahtiyarım. Türkiye ile memleketim arasındaki kuvvetli dostluk ve muhabbetin derecesini zikre hacet yoktur. Samimî dostum Hariciye Vekili Ekselâns Saraçoğlu ile görüşmek, beynelmilel vaziyetin her zamankinden daha enteresan bulunduğunu şu anda benim için hususî bir ehemmiyeti haiz olacaktır. Kendisiyle iki memleketi de alakadar eden müşterek menfaatlerimiz üzerinde görüşeceğiz ve bu görüşmeler Balkan Antantının ebedileştirilmesine matuf olacaktır. Ankaradan dönüşümde daha etraflı hasbihal ederiz."

Rumen Hariciye Nazırı hemen akşam üzeri Ankaraya gideceği için, vapurda kalmağı tercih etmiş bulunmakta beraber, gazetecileri kabul etmesini müteakip Valinin ziyaretini iade etmek üzere otomobile vilâyete gelmiş, sonra Taksim meydanına giderek Cumhuriyet âbidesine çelenk koymuştur.

Rumen Hariciye Nazırı bu esnada mensup olduğu Rumen siyasi partisinin üniformasını lâbis bulunuyordu.

Sayın Vekil daha sonra Rumen konsolosluğunda Rumen kolonisini kabul etmiştir.

Akşam üzeri Ankara ekspresine bağlanan hususî vagonla Ankaraya gitmiştir.

Gidişinde de gelişinde olduğu gibi askeri merasimle uğurlanmıştır.

Sayın Rumen Nazırı Gafenko, aynı on dördünde Ankaradan dönüşünde Pendikten rükûbuna tahsis edilecek otomobillerle Yalova'ya gidecek ve Reiscumhurumuz tarafından kabul edilmek şerefine nail olacaktır.

Rumen Hariciye Nazırı ile birlikte Romanya matbuat müdürü ve sekiz Rumen gazetecisi de gelmiştir. Rumen gazetecileri matbuat umum müdürlüğümüz İstanbul mümessilli Orhan tarafından karşılanmıştır.

ŞEHİR İÇİNDE

İşçi mümessilleri seçimi

Önümüzdeki çarşamba günü nihayet buluyor

İş yerlerindeki mümessil seçimleri önümüzdeki Çarşamba günü nihayet bulmaktadır. Perşembe gününden itibaren iş ihtilâfları nizamnamesi tatbik mevkiine girmiş olacaktır. O günden sonra işçilerle patronlar arasında çıkacak ihtilâflara ilk olarak mümessiller el koyacak ve bunlar iki tarafı uzlaştırmazlarsa iş vilâyette kurulacak bir komisyona havale edilecektir. İhtilâf burada da halledilemezse Ankarada toplanacak salâhiyetter erkândan mürekkep komisyon ihtilâfı itiraz edilmez bir surette halledilecektir.

Doğu vapuru

Limanımıza geldiği gün merasim yapılacak

Almanyadan gelen haberlere göre, Denizyolları umum müdürlüğü için Krup tezgâhlarına sipariş edilen 5300 tonluk Doğu isimli vapurun tecrübeleri tamamlanmış, iyi neticeler alınmıştır.

16 mil yapan vapur bu aylarında limanımıza gelecek, burada merasimle karşılanacaktır.

Limanımıza geldiği gün deniz erkânına ve diğer davetlilere bir ziyafet verilecek, ilk seferde yine davetlilere mahsus bir gezinti şeklinde olacaktır.

Vapur son sistem tertibat ve teçhizatı havidir. Kamarası daireleri, banyolu lüks kamaraları vardır.

Bir tramvay yoldan çıktı

Şehrinde Taşkasapta İbrahim Ziya fabrikası önünde duran Müminin faytonuna Topkapı tramvayı çarpmış, tramvay yoldan çıkmıştır. Faytonun bazı yerleri hasara uğramıştır. Tramvay onbeş dakika sonra yola konmuştur.

Inhisarlar Satış İşleri Müdürlüğü

Inhisarlar umum müdürlüğü'nün senelerdenberi satış işleri müdürlüğünü yapan Fransız mütehasısı Ury'nin idarede yalnız mütehasısı olarak kullanılması kararlaştırılmış, Mısır sigara fabrikası müdürü Kenan satış işleri müdürlüğüne tayin edilmiştir. Bundan sonra inhisar maddelerinin satış işlerine yeni bir programla devam edilecek, bilhassa propandaya ehemmiyet verilecektir. Satış teşkilâtı en ufak köylere kadar teşmil edilecektir.

Tedaviden kaçan frengi hastası

Nuri admında birisi frengi hastalığına yakalanmış ve belediye tarafından Emrazi Zühreviye hastahanesinde tedavi altına alınmıştır. Fakat Nuri bir müddettenberi tedaviden kaçmıştır.

Bunun üzerine yakalanarak adliyeye teslim edilmiş, birinci sulh ceza mahkemesine verilerek 2 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Köylü elbiseleri Yeni imal edileceklerin fiyatları daha ucuz olacak

İktisat Vekili Hüsnü Çakırın köylü için imal edilen elbise ve çamaşırlar hakkındaki tetkiklerinden sonra Sümerbank bu iş üzerinde yeni tedbirler almıştır.

Bundan başka şimdiye kadar imal edilen ve bundan sonra imal edilecekler için yeni tenzilâtli fiyatlar tesbit edilmiştir. Bu liste, yarın Vekâlete gönderilecek, tasdik edilir edilmez tatbika başlanacaktır.

Köylü kadınlar için yazlık mantolar hazırlanmaktadır. Bunlar Kayseri bezinden yapılacaktır. Fiyatları 255 — 325 kuruş arasında olacaktır.

Yazlık erkek elbiseleri de imal edilmektedir. Bunların karışık desenli olanları 280 — 340 ve düz renk olanları 255 — 310 kuruş arasındadır. Evvelce imal edilen kıyafet elbiselerin imal şekilleri üzerinde de değişiklikler yapılmıştır.

Pantolonların dizlerine ve ceketlerin kollarına iki kat kumaş konması kararlaştırılmıştır.

Ayrıca bu elbiselerden avcı tipi de imal edilecektir. Sümerbank bütün köy idare heyetlerine her türlü köylü elbiselerinin hazır olduğunu bildirmiştir.

Çağlayan suyu halka açıldı Kâğıthane köyü kazançlı bir varidat membaı elde etti

Kâğıthanedeki Çağlayan menbausunun açılma töreni dün kalkan bir davetli grubu huzuriyle yapılmıştır. Davetliler Beyoğlu kaymakamlık binasında toplanmışlar, otomobillerle Hüriyetiebediye tepesine gitmişlerdir.

Burada bir ögüle ziyafeti verilmiş, sonra biraz ilerdeki yeni inşa edilen su tevzi mahalline gidilmiştir. Binanın önünde Kâğıthane köylüleri namına bir söylev verilmiştir.

Müteakiben Vali muavini Muammer kürdelleyi kesmiş ve su tevzi mahalli gezilmiştir. Sıhhat Vekâletinin tasdikinden geçen projeye göre yapılan su tevzi mahalli çok modern tesisatı havidir. Sular burada damacanalara el değmeden doldurulmaktadır. Bina ve tesisat 23000 liraya mal olmuştur.

Senelerdenberi metruk olan Çağlayan suyunun üç sene evvel

etrafında sazlıklar kaldırılmış, kaynak meydana çıkarılmış, suyun mikyası ma derecesi 2,5 olarak bulunmuştur. Bunun üzerine şimdiki müteahhitle bir anlaşma yapılmıştır. Müteahhit köylülere 23 bin lira ikraz etmiştir. Bu para ile tesisat yapılmıştır.

Su on sene müddetle müteahhede verilmiştir. Buna mukabil müteahhit her sene köylüye 800 lira vereceği gibi ayrıca büyük damacanalardan 3 kuruş, küçüklerinden 60 para verecektir. Bu hisselerin üçte ikisi 23.000 liralık istikrazın ödenmesi için müteahhide bırakılacaktır.

Bu suyu Kâğıthaneden Hüriyetiebediye tepesine çıkartmakla hem şehir yeni bir kaynak suyu kazanmış, hem de Kâğıthane köyü bir varidat membaı elde etmiş oluyor.

Okuyucu mektupları

Kasap dükkânlarında yeni hileler

Aksarayda oturan bir okuyucumuzdan şu mektubu aldık: "Son zamanlarda kasap dükkânlarında müşterilere yeni bazı hileler yapıldığından her halde haberiniz yok. Zaten bu hileden müşterilerden de haberleri yok ya..."

Bir kasap dükkânında koyun etinden kıyma istediğiniz zaman dikkat ediniz! Kasap eline bıçağı alır ve size dönerek şöyle der:

— Size bir kasap budaması yapayım..

Cevabımızı daha beklemeden kestiği ufak ufak parçaları makinenin içersine atar. Fakat makinenin içinde yarım kiloya yakın manda eti bulunduğunu söylersem bana inanmaz. Bununla beraber kasapların bu hilelerle de kalmadıklarını gördüm. Diğer bir hile de şu: Yine manda etlerini ufak ufak keserek koyun etlerinin üzerine çengele asmak!..

Zaten yarım kilo et alan zavallı fakir halk!..

Mahkemeye verilen diş doktoru

Dün şahit olarak bir sıhiye müfettişi dinlendi

Otuz, otuzbeş yaşlarında Perihan adında yüksek bir aile kadını, geçen kış Beyoğlunda diş doktoru Sahak G. Hayıka gitmiş dişine kron yaptırmak istemiş - tir. Dişçi tedaviiye başlamış ve bir gün Perihana iğne yapmış, fakat genç kadın akşam üzeri ya nağı şişerek fenalaşmış, felce uğramıştır. Hastalık sonunda ise çenesi çarpılarak, sakat kalmıştır.

Perihan bunun üzerine doktorun pis iğne kullanması yüzünden güzelliğinin bozulduğu ve sakat kaldığı iddiasıyla asliye üçüncü ceza mahkemesinde doktor Hayık aleyhine dava açmış, kendisinden 2 bin kuruş lira tazminat istemiştir.

Asliye üçüncü ceza mahkemesi dün de bu davanın bakılması devam etmiş ve mütalâasını almak üzere çağırıldığı bir sıhiye müfettişini dinlemiştir. Sıhiye müfettişi:

— Bu gibi vakalar pis iğne kullanılarak mikrop yüzünden olursa da, ekseriyetle sarı ve zührevi hastalıklar ve bilhassa sırtca hastalığı buna sebebiyet verir. Sonra, Perihan iğne yapılır yapılmaz, soğuk ve tipili havada 4 saat müddetle Talimhanede, do laşmıştır. Soğuk alması da bu vaziyeti doğurur. Fakat bir diş mütehasısının fikrinin alınması daha doğrudur, demmiştir.

Bundan sonra mahkeme Perihan hakkında rapor veren tabibi adlinin raporunun celbine, Perihanın diş mektebinde muayene edilmesine ve güzelliğinin bozulup bozulmadığının mütehasıslar tarafından tesbitine karar vererek muhakemeyi başka bir güne bırakmıştır.

Bir çocuk denize düştü

Dün akşam Üsküdar'dan köprüye hareket eden Şirketihayriyenin 66 numaralı vapurunda bir kaza olmuş, Üsküdar orta mektep talebesinden bir genç vapurun kıç tarafından müvazenesini kaybederek denize düşmüştür.

Bereket yolcularından kazayı görenler olmuş, vapur durdurularak talebe denizden baygın bir halde kurtarılmıştır.

Öğretmenlerin deniz gezisi

İstanbul Öğretmenleri Yardım Cemiyetinden:

Bugün yapılacak deniz gezintisi havanın ademi müsaadesinden dolayı 18 Haziran 1939 Pazar gününe tehir edilmiştir.

Süt raporu

Süt komisyonu raporunu tamamen hazırlamıştır. Salı günü Valiye verilecektir. Vali raporu okuduktan sonra ayrıca azalılarla görüşerek malumat alacaktır.

Avrupadan getirilecek otobüsler

Belediyenin Avrupadan getireceği otobüslerin mazotla işlemesi, karoserilerin Aerodinamik olması şart koşulacaktır. Otobüsler 28 kişilik olacaktır.

Türk - Bulgar hududunda

Memur evleri inşası geri kaldı

Gümrükler idaresi tarafından Uzunköprüde inşası kararlaşan ve hattâ projeleri bile hazırlanan memur evleriyle Türk — Bulgar hududunda inşa edilecek gümrük binasının yapılması bu yıl için geri kalmıştır. Buna yeni gümrük bütçesinde tahsisat bulunmaması sebep olmuştur. Fakat alâkadarlar bu iş için ayrı bir tahsisat verilmesi yolunda teşebbüslere başlamıştır. Çünkü, bilhassa Uzunköprüdeki gümrük memurlarının vaziyeti çok fenadır.

Bunlardan bir kısmı hattâ dükân ve kahvelerin tavan aralarında ikamet etmektedir. Memurların bu sefil hayatlarına bir nihayet verilmesi isteniyor.

Kipti kızına tecavüz eden sabıkalı

Dolmabahçede bir iplik fabrikasında çalışan 15 yaşında Kıpti kız doğuştan dilsiz Ayşe, bir müddet evvel bir akşam üzeri fabrikadan çıkmış, Gazhane yolundan Maçkaya doğru yürümeye başlamıştır.

Ayşe tam Maçka kışlasının altında "Taşlık", tabir edilen yere gelince, karşısına Hasan namında bir sabıkalı çıkmış, ve beraber gezmelerini teklif etmiştir.

Bu Hasan isimli sabıkalı birkaç hafta evvel ağır ceza mahkemesi tarafından, Mülkerrem adında bir genci Edirnekapı haricindeki surlar üzerinde öldürmek suçundan arkadaşları Kussâ Niyazi ile 7,5 sene müddetle ağır hapse mahkûm edilmişti.

Hasan, Çingene kızının dilsiz olduğunu öğrenince, işin kolaylaşacağını anlayarak sevinmiş ve el işaretleriyle falan Ayşeyi Taşlıkta bir taşla öldürmeye çalışmıştır. Hasan, burada Ayşeyi kandırarak ırzına geçmeye kalkışmış, fakat kızcağız karşı gelmiştir. Hasan bunun üzerine cebinden bıçağını çekerek Ayşenin göğüsüne dayamış:

— Ya benim olacağım, yahut bunu kalbine sokacağım, demiştir.

Ayşe, sesi çıkmadığı için bağırarak, fakat bütün kuvvetiyle namusunu korumağa çalışmıştır. Ayşenin mücadelede kuvveti yavaş yavaş kesilirken, komşulardan Rebia iniltilerini işiterek koşup kendisini kurtarmış, Hasan da kaçarken yakalanmıştır.

Mevkuf bulunan Hasanın dün sabah asliye birinci ceza mahkemesinde duruşmasına başlandı. Hasan, sorgusunda her şeyi inkâr ederek, Ayşe ile fikrinin sadece gezmek olduğunu, taarruza kalkışmadığını, bıçak da çekmediğini söyledi ve beraetini istedi.

Bundan sonra Ayşe dinlendi. Ayşe, Ufak tefek, çarşafı ve siyah başörtülü bir kızdı. İki gözü iki çeşme, ağlayarak, işaretlerle başma gelenleri anlattı. Ayşenin tercümanlığını babası Hasan yapmaktaydı.

Ayşe, vakayı yukarıda yazdığımız gibi anlattı. Bundan sonra muhakeme şahit Rabianın çağırılması için başka bir güne bırakıldı.

Hasan, dışarı çıkarken, mahkeme heyetine bağırıp çağırmağa başladı:

— Zaten 7,5 sene yedim. İster seniz 15 sene daha verin, hiç umurumda değil, diyordu.

Selimiye plâj

Selimiye halkı mahsus olarak yapılacak plâjda üç soyunma yeri de inşa edilecek, burada herkes soyunabilecektir. Mayosunu giyenler elbiselerini yapacak olan askeri yerlerine asacaklardır. Elbiselerin çalınıp çarşama için bekçiler bulundurulacaktır.

Dün şehrimize gelip akşam Ankaraya hareket eden Bay Gafenko'nun karşılanma ve âbideye çelenk koyma merasiminden bir kısıt

TAKVİM	Cumarte.		Pazar	
	Vasa.	Ezanl.	Vasa.	Ezanl.
Güneş	4 21	8 49	4 28	8 48
Öğle	12 13	4 34	12 13	4 33
İkindi	16 13	8 34	16 14	8 33
Akşam	19 39	12 00	19 40	12 00
Yatsı	21 40	2 02	21 41	2 02
İmsak	2 11	6 32	2 09	6 28

Bareme taraftarım fakat...

Şahadetname baremi değil ehliyet baremi

Yazan: Fikret Âdil

Ne için?

Bir gün, kurulmasına yardım ettiği içtimai nizamın onu, içinden bir ur söker gibi atması için!

Bir başka misal:

Rüştiye tahsilini yapmış bir insan farzedelim. Zamanın memur kanununa göre, memuriyeti tercih etmiş, işe başlamış. "Mün. bal., vukubuldukça, mümeyyiz, başkâtip, şube müdürü filân olmuş. Maası da artmış. Kendine göre bir âlem kurmuş. Zamanın tclâkkisine uyarak yapamadığı yüksek tahsil çocuklarına yaptırıyor, inkılâbın dinamizmini onlara naklediyor, veriyor.

Niçin?

Bir, vaktiyle memur kanununun bütün risklerini hesaplayıp kabul ederek inandığından dolayı altından sandalyesi değilse bile, kalbinden huzuru alınmak, mazisine teessüf, istikbalinden endişe etmek için.

Misalleri çoğaltmak kabil. Lâkin neye yarar?

Bu vaziyette memlekette binlerce insan var. Bu insanlar, kendilerine birer "nizam," kurmuşlardır. Barem kanunu değil, diploma kanunu onlara da tatbik edilirse, bu "nizam," bozulacak, sadece onlara inhisar etse haydi, diyelim, herhangi bir harp tehlikesi olunca, harbediyoruz, icabında, vatanın en güzidelerini şehit veriyoruz, bunları da, geri kalanların refahı için feda edelim. Lâkin "nizam,"ın bozulması onlara inhisar etmeyecektir. Mali ve iktisadi işleri masa başlarından idare etmeyenlerin bildikleri bir çok hakikatlar...

Diploması olmadıktan sonra maası azaltılan bir memur, oturduğu evden çıkacaktır. Ev sahibi ile olan mukavelesi ne olacak? Yabancı şirketlerde iken bizi istismar ediyolar diye haykırdığımız nakil vasıtalarının ücretleri ucuzlayacak mı?

Bütçede müvazene hâsıl oldu, müvazene vergisi kalkacak mı? Müstehlik azalınca hayat ucuzlayacak mı? Birbirlerini nakzeden ve makabline şümulü olan kanunlar endişesi ortadan kalkacak mı? Kırtasiyecilik ve müşkülât!!! artmıyacak mı?

Hayır. Ben bareme taraftarım. Fakat barem demek bütün bunlar demek olmamalıdır.

Barem demek, yüksek tahsilini yapan gençlere olduğu gibi kabiliyetlerini fiilen gösterenlere de, faaliyet ve devlet kapılarının, ehliyetizler, akraba ve dostlar, müteakitler tarafından kapanmaması demek olmalıdır.

Barem demek, diploma ticareti demek olmamalıdır. Tahsilin gayesi memur olmak mıdır? Bu kanun, böyle tatbik edilirse, varacağımız kötü netice budur.

Ve eğer böyle olursa, meselâ telgraf ile radyoyu, barem kanunu mucibince kullanmamız icabederdi.

Çünkü Markoninin diploması yoktu.

Baremin, bütün bunlar demek olamayacağına en büyük delil, herhangi bir vatandaşın bugün, Türkiye'de, mebus, meclisi idare âzası, hattâ vekil olmak için bir ilmektepe şahadetnamesine dahi kanunî bir lüzumun mevcut olmamasıdır. O halde, Nasıl olur da, dosya memuru olmak için insandan yüksek tahsil şahadetnamesi istenebilir?

Ben "barem," taraftarıyım, tekrar ediyorum. Fakat şahadetname baremi değil, ehliyet baremi?

FIKRET ADIL

Tren tarifelerinde değişiklik

Yeni ihdas edilen trenler hangi saatte kalkacak

Ankara, 9 (Hususi) — Tren tarifelerinde yapılan değişiklikleri saatleri ile yeni ihdas olunan yolların hareket ve muvasalat saatlerini bildiriyorum:

ANKARA — HAYDARPAŞA

Şehrimizden her sabah hareket etmekte olan yıldırım trenlerinin hareket saatleri 8.20 olarak tesbit edilmiştir. Bu trenler İstanbula 19.55 de varacaktır. Anadolu ekspresinin şehrimizden hareket saati 19.15 ten 19.25 e, Haydarpaşaya muvasalat saati de 8.35 ten 8.50 ye, 19.50 de kalkan muhtelif tren 20.20 de kalkacak ve Haydarpaşaya 11.50 de varacaktır. Haydarpaşadan da yıldırım trenleri sabah 9 da kalkarak 21.10 da şehrimize geleceklerdir.

Anadolu ekspresi 19 da kalkarak; 9.10 da; muhtelif katar: da 15.45 de kalkarak 8.10 da şehrimize geleceklerdir.

Yeni ihdas olunan dördüncü Ankara — Haydarpaşa katarı ise şehrimizden saat 17 de kalkarak Haydarpaşaya 1.40 te varacak, Haydarpaşadan saat 14.20 de kalkarak saat 6.55 de şehrimize geleceklerdir. Yurt içindeki diğer tren tarifelerinde yapılan değişiklikleri de sırasıyla yazıyorum:

Haydarpaşa — İzmir treni Haydarpaşadan 15.45 te kalkacak ve 20.45 te İzmir varacaktır. Aynı katar İzmirden 6.30 da kalkacak ve 8.10 da Haydarpaşaya varacaktır. Bu tren ile şehrimizden hareket edecek yolcular ise yeni tarifede şehrimizden 8.20 de kalkan katarla hareket edeceklerdir. Alaşehirden her gün saat 5.50 de kalkacak katar 10.47 de İzmir, İzmirden 16.40 da kalkan bir katar da 21.45 de Alaşehir varacaktır.

Ankara — Zonguldak treni şehrimizden 17.20 de hareketle Zonguldak'a 10.10 da, Zonguldaktan kalkan Ankara treni 20.05 de hareketle 13.40 da şehrimize varacaktır.

EGE MINTAKASI

Ankara, — Aydın — Tire — İzmir treni şehrimizden pazartesi, çarşamba, cuma, pazar günleri saat 20.20 de hareket edecek ve Aydın 23.54 te vararak, İzmirde de 1.40 ta muvasalat edecektir. Alsancaktan pazartesi, çarşamba, cuma ve pazar günleri saat 22.50 de kalkarak Aydına saat 4.00 de, şehrimizde de 8.10 da muvasalat edecektir.

Nazillide 5.18 de kalkan ayrı bir tren 16.35 te Alsancak, Alsancaktan 10 da kalkan bir tren de 20.42 de Nazillide varacaktır. Keza Nazilliden 22.14 te kalkan bir tren 18 de İzmirden 9.21 de kalkan bir tren de 5.05 de Nazillide varacaktır. Her gün Odemisten 6.20 de kalkan bir tren 9.55 te İzmir, İzmirden 18 de kalkan bir tren de 21.37 de Odemise varacaktır. Nazilliden ayrıca sabah saat 6.30 da kalkan, İzmirden 15 de kalkan bir tren Nazillide 21.05 de, İzmirde de 12.30 da varacaktır.

Bunun dışında olarak her gün Kayseriden 8.30 da kalkan tren 12.22 de Ulukışlaya, Ulukışlayadan 14.45 de kalkan tren de 18.36 da Kayseriye varacaktır.

Erzincandan pazartesi perşembe günleri saat 16.55 de kalkan tren saat 20.25 de Diyarbakıra, Diyarbakırdan salı ve cuma günleri saat 7.30 da kalkan bir tren de 10.22 de Erzincana varacaktır.

TRAKYA HATTI

Edirne — İstanbul trenlerine gelince Edirneden her gün saat 4, 21.11, 8.45 de kalkan katarlar sırasıyla saat 7.20, 6.40 ve 17.25 de Sirkeciye, Sirkeciyeden kalkan saat 8.40, 22.35, 22 trenler de Edirneye saat 17.23, 7.32, 5.27 de varacaktır.

İzmirden salı, perşembe, cuma ve pazar günleri saat 10.05 de, perşembe, çarşamba ve cuma günleri saat 7.30 da kalkan trenler Bandırmaya 20.50 ve 16.30 da, Bandırmadan salı perşembe, cumartesi ve pazar günleri saat 6.30 da pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 13.10 da kalkan katarlar saat 17.10 ve 22 de İzmir varacaktır.

Her gün İzmirden saat 16.40 da kalkan otaray Somaya 21.27 de varacak, Somadan 6.15 de kalkan otaray da 10.47 de İzmir varacaktır.

Ankaradan her gün kalkan 22.20 treni 17.15 de Balıkesire, Balıkesirden her gün kalkan 9.50 treni de sabah saat 8.10 da şehrimize varacaktır. Bu tren ile irtibatlı olan Haydarpaşa treni ise saat 15.45 de kalkan ve Haydarpaşaya 11.50 de varan trenlerdir.

Alpulludan 15.35 de kalkan tren her gün saat 17.45 de Kırklarelina, Kırklarelinde her gün saat 8.40 da kalkan tren de 10.35 de Alpulluya varacaktır.

Haydarpaşa — Erzincan katarı Haydarpaşadan salı, perşembe ve cumartesi günleri 15.45 de kalkacak, şehri-

Son Haberler

İngiliz hükümdarları Kral ve Kraliçe Newyorka hareket ettiler

Vaşington, 10 (A.A.) — İngiliz hükümdarları bu sabah saat 4.46 da Grenvir saatiyle - Vaşingtondan Newyorka hareket etmişler ve hariciye nazırı Hull ile birçok zevat tarafından selâmlanmışlardır.

Hükümdarlar Newjerseyde trenden incekler ve kendilerini saat 11 e doğru - mahallî saat - Battery - Park'a - Newyork - götürecektir. Varrington destroyerine bineceklerdir.

Rihtimlara kırmızı renkli halılar serilmiştir. Fecirdenberi yüzlerce gazeteci, muhbir ve fotoğrafçı tarafından ılgal edilmiş olan tribünün etrafında tepelerinde İngiliz arslanı ile Amerikan kartalı bulunan direkler yükselmektedir.

Battery - Park ile Newyork

sergisi arasındaki saha iki milyon seyirci tarafından ılgal edilebilecektir.

Hükümdarlar sergiyi ziyaret etmeden evvel belediye reisi Laquarda ile vali Lehmann tarafından tertip edilen bir kabul resminde hazır bulunacaklardır.

Alayın geçmesinden üç saat evvel güzergâhta seyrissefer durdurulacaktır. Birkaç gündüneri polis birçok tedbirler almaktadır. 13.000 kişiyi mütecadiv bir polis kuvveti saf teşkil edecektir.

Sergiyi ziyaret ettikten sonra hükümdarlar Columbia üniversitesini gezecekler, bunu müteakip Ruvelt allesinin hususî ikametgâhının bulunduğu Hydeparka gideceklerdir.

Polonyada oturan Almanlar

Leh milleti ile müşterek hareket karar verdi

Varşova, 10 (A.A.) — Alman hristiyan Popülist partisi Polonya Silezyası muhahaslarının ıstirakile Katoviçde heyeti umumiyeye halinde toplanmıştır. Partinin kabul ettiği karar surteinde bilhassa şöyle denilmektedir:

"Biz, Polonyada oturan Almanlar, esaslı kanaatlerimizle Leh milletinin prensipleri arasında tam bir mutabakat olduğunu görüyoruz. Polonya rejim ve devletinin müdafaası Leh milleti için olduğu kadar bizim için de mühimdir.."

Ispanya, Almanya endüstrisi için mühim bir mahreç olacaktır

Berlin, 10 (A.A.) — Sefaret müsteşarı Wohltat, İspanyaya hareket etmiştir.

İyihaber alan mahfillerde söylendiğine göre, Wohltat'ın bu seyahati daha şimdiden İspanya hükümeti ile resmî müzakerelere başlamak, gayesine matuf değildir.

Müsteşar İspanyada vaziyeti tetkik edecek, İspanyanın siyasi ve iktisadi ricalile temas edecek, İspanyanın ne kadar maden ihraç edebileceğini araştıracaktır. Alman endüstrisi için İspanyanın mühim bir mahreç teşkil edeceğinden şüphe edilmektedir.

Yeni fabrikalar, yollar ve muhtelif tesisat vücuda getirilmesi için İspanyaya Alman teknisyenlerinin gönderilmesi meselesinin de derpiş edilmesi muhtemeldir.

Frankoyu tanımak istemiyen Küba Hariciye Nazırı isfifa etti

Havana, 10 (A.A.) — Üç hafta evvel bazı diplomatik görüşmelerin neticesine intizaren Frankonun Küba hükümeti tarafından tanınmasına muvafakat etmeyen hariciye nazırı Remosun istifasının reisicumhur Trujillo tarafından kabul olunduğu teyyüt etmektedir.

Emin bir menbadan bildirildiğine göre, hariciye müsteşarı Miguel Campa, eski nazırı yerine tayin edilecektir.

Romanyanın eski Başvekili N. Yorga Ayan reisi oldu

Bükreş, 10 (A.A.) — Senato, başkanlığına B. Nikola Yorgayı, meclis de Aleksandr Vaida Vöyvod'u sermistir.

Gr. Gamelin Parise dönüyor

Londra, 10 (A.A.) — General Gamelin, dün akşam Parise hareket etmiştir. General istasyonda Gort, Newall ve daha bazı İngiliz askeri ricali tarafından uğurlanmıştır.

Madridte bir infilâk

Üç asker ve on kişi yaralandı

Madrid, 10 (A.A.) — Madrid Kraliyet tiyatrosuna depo edilmiş olan el bombaları ile patlayıcı maddelerin dün akşam saat 20.15 de infilâk etmesi neticesinde 3 asker ve yoldan geçen 10 kişi yaralanmıştır.

Tiyatro binası, tamamiyle harap olmuştur. Çıkan yangın civar binalara da sirayet etmişse de iki saat içinde söndürülmüştür.

İnfilâk, bir kaza neticesinde vukua gelmiştir.

Marlen Dietrich Amerikan tabiiyetine geçti

Los Angeles, 10 (A.A.) — Dün Los Angeles federal mahkemesi huzurunda yapılan kısa bir muameleyi müteakip sinema artisti Marlene Dietrich Amerikan tabiiyetini iktisap etmiştir.

İrlandalı tedhişçiler faaliyette

Londra, 10 (A.A.) — Bugün, muhtelif posta bürolarında paketler içine saklanmış bombalar infilâk etmiştir. Scotland Yardın gizli polisleri bu suikastlerin faili olan İrlandalı tedhişçilerin karargâhını keşfetmek üzere araştırılmalar yapılması için emir almışlardır.

Hiçbir yerde nüfusca ziyat olmamıştır.

Romada'ki İspanyol zabıtları

Roma, 10 (A.A.) — Romada misafir bulunan İspanyol zabıtları refakatlerinde General Francisco-Marín Moreno ve General Gambaro bulunduğu halde dün öğleden sonra İtalyan harp müfrezeleri evini ziyaret etmişlerdir.

Bürükselde bir infilâk

Briüksel, 10 (A.A.) — Val Be-nü kömür madenlerinde bu sabah bir infilâk olmuş, altı amele ölmüştür.

Görüp düşündükçe: Baremzedeler

Barem, sisteminin benimsenişi, herkesi birden sevindirmemişti. Bundan fayda görenler olduğu gibi zarar çekenler de oldu. Bir devlet içinde sistem değişmeleri, çok geniş bir şeydir. Bu genişlik, bazı noktalarda hesabın sınırdan sıyrılabilir. Nitekim eğer yanılmıyorsam, bu usulün ilk kabul edildiği günlerde şuradan, buradan yükselen itirazlara cevap verenler:

— Biz emsalleri düşünürken umumun menfaatini gözden uzak tutmadık, fakat birkaç değerli emekdarın terfihini de vazife bildik.

Demislerdi.

Çünkü bu itirazları yapanlar, küçük memurlarla, yüksek rütbeliler arasındaki maaş ve emsal farkını ileri sürüyorlardı. Hakikaten derece yükseldikçe, maaşla birlikte emsal de büyüyor, ve aylık tutarları birdenbire çoğalıyordu. Bu yüzden "barem," e yalnız büyükleri besleyen bir mali sistem gözile bakınlardı.

Sonradan yapılan bir iki tadilin bu eski derde çare bulup bulmadığını bilmiyorum. Ama memur sınıfları içinde bir "baremzedeler," ler yığı vardı.

Bunlar arasında her sistem değişmesinde ayrı bir zarara uğrayanları tanırım. Nitekim ben, kendim de onlardan biriyim. Tâ "buğday zammı," ndanberi bu "zedelik," sürüklenip geliyor. "Buğday zammı," usulü kaldırılırken bir kere zarara uğramıştırk. Barem girerken, bir kere de yuvarlak hesaba kurban olduk.

Aksiliğe, yahut talisizliğe bakın, ki bugün de yine aynı sınıf bir zarara daha uğruyor. Çünkü onlar şimdi beş bin beş yüz kuruk aslı maaş almaktadırlar ve yeni baremden bu miktar kaldırılmış bulunuyor.

Bir devlet teşkilâtı içinde bir zümrenin ardı ardına haklarının çiğnenmesi çok garip bir dikkatsizlik şeklinde görünür. Bari lâyiha Mecliste konuşulurken bu noktalar üstünde durulsun ve memur sicillerinin tetkikleri istensin. Vazife hayatlarında bu türlü zararları olanlar seçilerek, mağdurluklarına bir son verilsin. Vazife de, hak da, vicdan da böyle buyurmıştır.

Hakkı Süha GEZGİN

Çorum köylerinde imar faaliyeti

Çorum vilâyeti umumî meclisi toplantısından bir görünüş (Valî ortada)

Çorum, (VAKIT) — Vilâyette bilhassa göze çarpan mesaf, köy kanununun tatbiki işlerinde ve köy kalkınmasında görülmekte dir. Bu yıl köy bütçeleri az masrafla çok iş görülebilecek bir hale getirilmiştir. Köy bütçeleri köylerin verim kabiliyeti nazarı itibara alınarak uygun bir şekilde tanzim edilmiştir. Bütün işlerin birden değil, fakat ihtiyaçlar nisbetinde sıra ile yapılması şeklinde bir metot takip edilmektedir. Bu metotla köy ihtiyaçlarının kısa bir müddet zarfında telâfi edileceğine kanaat beslenmektedir. Söylendiğine göre, memleketin en çok bakıma muhtaç olan köylünün bir kısmı da Çorum vilâyetindedir. Ve yine temin ediliyor ki memleketin en varlıklı köylüsünün de mühim bir kısmı bu vilâyettedir.

Bununla beraber, Çorum köylüsünün ihtiyaçları pek çoktur. Yıllarca ihmal edilmiş bir dava üzerinde hassasiyetle durmak lâzım olduğu takdir edilmekte ve muvaffakiyeti tahakkuk ettirmek yolunda imkânları vücuda getirmenin lüzumu teslim olunmaktadır. Köylünün her şeyden evvel fikren inkişaf ettirilmesi lâzımglediğinin anlaşılması olmasını memnuniyetle kaydedebilirim.

Köy yollarının, vilâyet mikyasında iyi olduğunu ve telefon tesisatının oldukça mükemmel bulunduğunu Çorumlular söylediler. Telefon işlerinde vilâyet jandarma komutanı binbaşı Bay Sami Sönmez'in muvaffak mesaisi ve devamlı gayretinden bahsettiler. Şahsen temas ettiğim bu zat, cidden faaliyet ve fikri takip, sahibi olarak buldum. Sami Sönmez vilâyet dahilinde sık sık geziler yapmış, umumî ihtiyaçları tebarüz ettiren notlar almıştır. Bunlar muhtelif branşla-

ra aittir. Meselâ, sıhhat meselesi üzerinde vilâyetin en geniş malî matrisi ondadır. İktisadî, ticarî bahisler hakkında tam malûmat ondadır. Bu gibi notlar arasında bir de vilâyetin tarihçesini görmek mümkündür. Yorulmamış, birer birer meşgul olarak geniş notlar elde etmiş. Ufak bir tetkikle bu notların arasından orijinal parçalar bulmak pek mümkündür. Meselâ, "Mecitözü kazasında düğünler nasıl yapılır?", yahut, "Sungurluda yaşayan ef-saneler...", başlığı ile aldığı iki parça notu bunlar arasında sayabiliriz. Bunlardan maada her yerin eski ve yeni sosyal durumuna ait emek sarfedilmiş tetkikler var. Sami Sönmez, bu notlardan bir kısmını bana verdiler. Sırası gelinece bilhassa "Yaşayan efsaneler...", 1 ayrı bir mektup halinde yazacağım.

ŞEHİRDE HAYAT :

Bundan evvelki yazılarım birisinde Çorumdaki içtimai hareketin oldukça göze çarpar vaziyette bulunduğunu kaydetmiştim. Filhakika öyledir. Çorum şehrinin bugünkü sosyal durumunda, muhiti dünden ayrıran esaslı hamleler yapılmıştır. Şehirde içtimai hayatı inkişaf yoluna sevkeden müessese, Halkevidir. Valî Salih Kılıç bu mevzuda tevakkuf etmesile beliren hareketler de, Halkevinin üniversite tahsili yapmış bulunan genç başkanı Bayan Ferdane Bozdoğanın büyük hissesi vardır.

Şüphe yoktur ki, bir muhitte yeniliklere karşı atılan her adım, o muhitin münevverleri arasında derhal intibak mevkii bulur. Halkevinde bir tebeddülât husule gelerek yeni hareketler doğması, nazarların bu inkişaf müessesesine çevrilmesini temin etmiş ve memleketin hemen bir toplu-

Devlete karşı suikast meselesi, 2 kânunusani 935 ten itibaren başlamıştır. Bu tarih garip bir tesadüfle yeni seneye girildikten birkaç saat sonra Berline başvekalet sarayında Alman devlet adamı Hitlerin: "Bütün milletlerle dürüst bir iş birliği, yapacaklarını bildirdiği günlere tesadüf eder.

Muhakeme

ON SEKİZ MAZNUN,

ON DÖRDÜ ORTADA YOK

17 Haziran 1938 cuma günü Nevyork divanıharbi şimdiye kadar dünyada emsaline tesadüf edilmemiş muazzam casusluk davasına bakmağa başlıyor. On sekiz maznun vardı. İsimleri şunlardır:

- 1 — Yüzbaşı Udo von Bonin: Harbiye vekâleti.. Berlin..
- 2 — Yüzbaşı Herman Menzel: Harbiye vekâleti.. Berlin..
- 3 — Yüzbaşı doktor Erich Pfeiffer: Harbiye vekâleti.. Berlin..
- 4 — Yüzbaşı Ernest Muller: İstihbarat servisi, gizli bahriye bürosu.. Hamburg..
- 5 — Sanders (Hakikî ismi meçhuldür). Müller ile aynı adreste..
- 6 — Herbert Jaenichen: Almanyada..
- 7 — Karl Veigand: Almanyada..
- 8 — Karl Şluter: Almanyada..
- 9 — Karl Eitel: Almanyada..
- 10 — Vilhelm Londovski: Hava vekâleti: Berlin..
- 11 — Doktor İgnatz Griebel: Kaçarak Almanyaya iltica etmiştir.
- 12 — Verner Gudenberg: Kaçarak Almanyaya iltica etmiştir.
- 13 — Rossberg: Kaçarak Almanyaya iltica etmiştir.
- 14 — Mis Jessi Jordan: (Casusluktan dolayı İngiliz hükümeti tarafından dört sene hapse mahkûm olunmuştur.)
- 15 — Güstav Rümrich: Mevkuf..

luk manzarası belirmiştir. Çorumun aile hayatında bugün medeni bir değişiklik vardır. Bu değişikliğin, Halkevine Bayan başkan getirilmesi ile başlamış bulunduğu münevverler ittifak ediyorlar ve çalışmalarında haki ki bir seyyaliyet vücut bulduğunu söylüyorlar. Bu kısmı da başka bir mektubumda izah edeceğim. Hulûsi GÜNAY

Hakikî vakalara İstinaden Amerikada Alman casusları

16 — Jenny Hoffman: Mevkuf..

17 — Erich Blasser: Mevkuf

18 — Otto Herman Voss: Mevkuf..

Hiç şüphesiz bunların birçoklarını mevkular arasında katmaktan fayda yoktu. Ancak Amerikan hükümetinin bu gibi usullerden duyduğu hoşnutsuzluğu ifade etmesi bakımından şayanı ehemmiyetti.. Udo von Bonin, Menzel, gibi teşkilâtın yüksek şahsiyetleri esasen Almanyada idiler, Amerikaya gel-

meeline de imkân yoktu.. Schluter, Schnetz, Eitel gibileri de bizim tevkifimize mahal kalmadan Alman hükümeti tarafından emniyet altına alınmışlardır. Elimizde ancak Rümrich, Glaser, Vos ve Johanna Hoffman kalmıştır.

Diğerlerinin bir çokları hakkında da bir hayli tereddüt edilmişti. Fakat tahkikat bunların maznun olarak muhakeme edilmelerini icap ettiriyordu.

Benim tahkikatım sona ermişti.. Artık yorulmuştum.. Ha-

yatımın en güzel senelerini memleketime hizmete hasretmiş idim, fakat doktorum artık vazifeden ayrılmamı, istirahat etmemi lüzumlu görüyordu. Son üç ay zarfında bazan günde on altı saat çalışıyordum.. Memleketime hadim olmak istiyordum.. Tahkikatım neticesini nesrettirmeğe karar verdim, bunun için de vazifemden istifa etmem icap ediyordu.

Tabii naziler ve maznunların avukatları, tarafından şiddetle tenkit edilmeği beklüyordum.. Fakat şunu itiraf edeyim ki Johanna'nın avukatı Diks tarafından bana karşı hazırlanan meşum hücumu karşı hazırlıklı değildim..

Diks, Vlyanada bulunan doktor Griebel ile muhabere edebinceye kadar muhakemeyi geriye bırakabilirdi..

Diks, doktoru bulunca acele bir mektup yolluyarak benim kendisine ve diğer suçlulara karşı gayri meşru bir şekilde hareket etmiş ve kendisinin Vlyanaya kaçabilmesi için rüşvet kabul etmiş olduğumu iddia etmesini teklif etmiş ve bir yanlışlığa mahal kalmamak üzere ayrıca bir de muhtıra yollamıştı..

(Devamı var)

Göz ilâcını su diye içen kamarot

Sirkcede Yıldız otelinde çalışan kamarot İhsan odaları temizleyen bir müşteriye ait göz ilâcını su diye içmiş, zehirlenme âlâmi gösterdiğinden hastahaneye kaldırılmıştır.

Kabataştaki mezarlık

Kabataş iskelesi karşısındaki metrük mezarlığın çocuk bahçesi haline konmasına belediye karar vermiş, bu nususta tekliflere başlanmıştır.

Zarla kumar oynayanlar

Galatada Kapıçinde bir sokakta Mehmet, Hüsnü, Niyazi isiminde üç erkekle Toroni isiminde kız yerde zar atmak suretiyle kumar oynarlarken yakalanmışlardır. Kumar parası olan 271 kuruş zarlar müsadere edilmiştir.

Alemdar sineması

İKİ FİLM

Brodvay kuklası Akdeniz korsanları

1939 Ağustos MOSKOVADAKİ

büyük

ZIRAAT SERGİSİ

İstanbul - Odessa - Kiev - Moskova - Odessa - İstanbul şehirleri arasında 20 günlük grup seyahatine iştirâk ediniz.

BÜYÜK TENZİLATLAR!!!!

Turist mevki T. L. 134.03

Bu fiyatlarda vapur, tren, otel, yemek ve otomobile günde dörder saat gezinti masrafları dahildir.

GİRİŞ VE ÇIKIŞ SOVİET VİZİLERİ MECCANİDİR

İNTURİST

Şarkı Karip Mümessilliği

Altıncı Vakıf Han

GALATA, İSTANBUL

TELEFON: 40155

LÂLE

Tatil için hazırlanan herkesi

1 - SEVDA KAMPI'na davet ediyor

GINGER ROGERS — DOUGLAS FAIRBANKS. J.

2 — Amerikanın nümune hapishanesindeki isyan

CEHENNEM YOLU

Fransızca sözlü PAT O'BRIEN — ANN SHERIDAN — HUMPHREY BOGARI

3 — Hususi ilâve.

Okyanusta batan Amerika deniz altı gemisi ve kurtarılanlar..

Metro Jürnalde

Bunların hepsi Bugün LÂLE sinemasında

Saat 11 ve 1 de tenzülâtli halk matinelere.

Karamazof Kardeşler

Yazan: Dostoyevski

Çeviren: Hakkı Süha Gezgün 203

- Benden de mi?
- Evet sizden de!
- Liz, ansızın gülerken:
- Pekâlâ, dedi.. Onun gülerken çıktığını gördüğüm vakit da nefrete uğramanın da iyi bir şey olduğunu sezmiştim. O çocuk gibi kesik parmaklı olmak, çarpmışa gerilmek de iyidir.
- Genç kız, sözünü bitirince, yüzünde fena bir gülümseyiş belirmişti.. Sonra:
- Aliyoşa! Aliyoşa!.. Diye haykırdı; ah eğer içimdekileri bilseydin.. kurtar beni.. Kurtar beni.. Dünya da utanıp kucakladı, Kurtar beni.. Dünyada hiç kimseye ben, şu sana söylediklerimi söylemişimdir. Evet, inandığımı söylüyorum. Kendimi öldürecek Aliyoşa.. Çünkü her şey, bu dünyadaki her varlık, beni iğrendiriyor. Artık yaşamak istemiyorum.. Aliyoşa, sen niçin beni sevmiyorsun?.. Neye hiç sevmiyorsun?
- Delikanlı, ateşli bir sesle;**
- Sevmiyor muyum?.. Dedi; bilâkis çok seviyorum.
- Ben ölürsem, ağlayacak mısın?
- Elbette!
- Karın olmak istemediğim için değil ama.. Sırf bana acıdığı için?
- Tabii!
- Teşekkür ederim, senin göz yaşlarınca başka hiç bir şeye muhtaç değilim.. Başkaları isterlerse beni ayakları altında çiğnesinler, viz gelir bana.. Çünkü ben, hiç kimseyi sevmiyorum.. Anhyor musun?.. Hiç kimseyi.. Herkesten nefret ediyorum. Hadi Aliyoşa, git ağabeyini gör.. Vakıttır.
- Liz, bu son sözlerle birlikte Aliyoşanın boynunda kilitlenen kollarını gözdü. Delikanlı ürkmüş bir halde:
- Seni böyle bırakıp nasıl gideyim? Dedi.
- Hadi, hadi git ağabeyini gör.. Geç oldu. Sonra seni hapishaneye sokmazlar.. İşte şapkan.. Hadi çabuk ol, koş da ağabeyini kucakla.
- Liz, âdeta onu zorla ve ite ite kapıya yaklaştırdı. Genç kızın yüzüne büyük bir ızdırpla bakan Aliyoşa, ansızın eline bir şey sıkıştırıldığını duydu.

Bu mühürlü bir zarfı ve üstünde "İvan Fiyodoroviç Karamazof,, adresi yazılıydı. Göz ucuyla Lize bir daha baktı. Yüzünün kin ve nefretle buruştuğunu gördü.

Genç kız, âmir bir sesle ve tir tir titreyerek:

— Bu mektubu ona vermediği unutma, hem bugün, hattâ şimdi.. Eğer bunu yapmazsan kendimi zehirliyeceğim.. Seni bunun için çağırılmıştım..

Dedi ve kapıyı yüzüne kapadı.

Aliyoşa, zarfı cebine koydu ve belki de kendisini büsbütün unutmuş olan Madam Koklakova uğramadan merdivenlere doğru yürüdü.

Liz, kapının arkasında onun ayak seslerini dinliyordu. Uzaklaştığını anlayınca açtı ve aralıklanan kanat arasında parmağını sokup kapadı. Bir iki saniye böyle sıkıştırdıktan sonra parmağını çekti ve yavaşça yerine gitti. Dikkatle eline bakıyor simsiyah kesilen parmağıyle tırnak altından fıskıran kanı seyrediyordu. Titreyen dudaklarından:

— Alçak! Alçak! Alçak! Sözleri dökülüyordu.

— 4 —

SİR

Aliyoşa, bu kısa Teşrin gününde hapishanenin kapısını çaldığı zaman, vakit hayli ilerlemişti. Geç olmak üzere idi; fakat delikanlı, kendisine müsaade edileceğini biliyordu. Kasabada her yer,

ona bu imtiyazı vermişti.

İlk günlerde istintak devam ederken, Mityanın gerek ailesi erkânının, gerekse dostlarının ziyaretleri birtakım kayıtlara bağlanmıştı. Fakat sonraları bazıları bu kayıtlardan istisna edildi. Öyle ki, bazan mahpus, ziyaretçileriyle başbaşa bile bırakılıyordu.

Hem ziyaretçiler de pek kalabalık değillerdi. Yalnız Gruşinika, Aliyoşa, Rakitin.. Her gün geliyorlardı. İspravnik genç kadına karşı çok iyi davranıyordu. Bu iyi kalpli adam "Makroi,, de zavallı kadına bağırıp çağırıyor için şimdi pek üzülüyordu. Gruşinikanın iç yüzünü tanıyınca, eski kanaatlerini büsbütün değiştirmişti.

Daha garibi de var. Bu kanun ve adalet adamı, Mityanın suçlu olduğuna inanmış olmakla beraber, onun cinayeti hafifletici birtakım sebepler arıyordu. Kendi kendine:

— Mitya, yaratılış itibarıyla iyi adam; fakat sarhoşluk ve derbederlik onun çileden çıkarmış!

Diyordu. İlk zamanlardaki iğrenme yerine, Dimitriye karşı yüreğinde bir acıma başlamıştı. Aliyoşaya gelince, İspravnik onu çoktan tanyor ve pek seviyordu. Ziyaretçiler arasındaki Rakitin ise İspravnik'in kızlarıyla sıkı fikri idi. Sonra hapishaneler müfettişi olan çok yumuşak huylu ihtiyar çocuklarına da ders veriyordu.

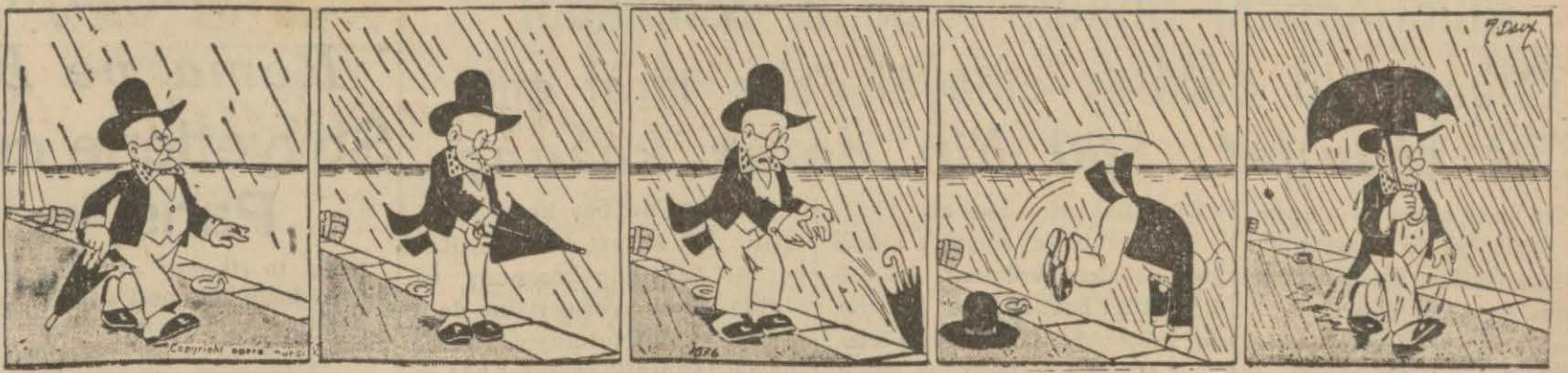
Aliyoşa da kendisiyle mukaddes mevkular üstüne konuşmaktan zevk alan bu ihtiyarı epey zamandanberi tanyordu. Kendisi de felsefe ile derin derin uğraşan bu zat, İvandan, İvannın hükümlerini çekinirdi. Ama Aliyoşaya karşı taşkın ve bitmez tükenmez bir sevgisi vardı. Bir senedenberi "Sahte İncil,, lelinceliyor ve sık sık genç dostuna bunları hakkındaki düşüncelerini anlatıyordu.

Daha önceleri de, Aliyoşayı Manastırda ziyaret eder, saatlerce konuşur ve öteki zahitlerle münakaşalara girişirdi. İşte bu yüzden ki, Aliyoşa, göz kalsa bile ona uğrayarak işini tikirmeyi koyabilirdi. Sonra bütün hapishane murları, gardiyanlar onu tanyor ve sevgiyorlardı. Hususi bir emrivâki olmakla, hiç kimse onu kıramazdı.

Ziyaretçiler, geldikçe, Mitya konuşma odasına iniyordu. Aliyoşa, girince Rakitinin çıkmak üzere olduğunu gördü. İkisi de yüksek sesle konuşuyorlardı. Dimitri gülüyor, Rakitin homurdanıyordu.

Rakitin, şu son zamanlarda Aliyoşa ile karşılaşmaktan hoşlanmamağa başlamıştı. Hattâ selâmlayışında bile bir soğukluk var gibiydi. Onun geldiğini anlayınca görmemezlikten geldi. Küçük paltosunu iliklemele pek meğr olmuş gibi yaptır. Sonra da semsiyesini aramağa koyuldu. Bir şey söylemek için: (Devamı var)

Bir sivi akıllının maceraları:

Düşkün hayvanlar hastahanesi açılıyor

Bir Amerikalı bu uğurda iki milyon frank sarfetti

Bir düşkün hayvanın tedavisi ediliyor

Bir kaç güne kadar Fransada yeni bir hastanenin remisi küşadı yapılacaktır.

Bu haberin alâkalı olan hiç bir tarafı yok değil mi? Ancak şunu da ilâve edelim ki bu hastane insanlara mahsus değil, köpek, kedi, papağan, kanarya gibi küçük hayvanlar içindir. Bu hastane Avrupadaki emsali müesseselerden kat kat büyüktür.

Hastanenin en mühim hususî yetlerinden biri de zengin hayvanlarına kapalı oluşudur. Burası kimsesiz hasta hayvanlara ağıttır.

Hakikaten insanî bir teşebbüsün mahsulü olan bu müessese de birçok levhalar asılıdır. Bu levhalar zengin bakımlı köpeklerin bu hastanede yeri olmadığını, müessesenin gayesinin zengin hayvanlarını tedavi veya güzelleştirmek olmayıp, kimsesiz hasta, zavallı hayvançıklara yardım etmek olduğunu bildirmektedir.

İngilterede de bu gibi düşkün hayvanlar için hastaneler mevcuttur. Tekmil Avrupada ise beş fakir hayvan hastanesi ve yetmiş kadar da hayvan dispenseri vardır. Bu şekilde senede bir milyon hayvan bakılmaktadır.

Pariste bir Amerikalı, Müsyö Vinburn bu hastanenin inşası için iki milyon frank vermiştir. İşte Bievre hastanesi bu şekilde meydana gelmiştir.

Müessesede hasta hayvanların tedavisi için koğşular, pansman odaları, ameliyathaneler, hattâ röntgen odaları vardır.

Hastanelerin yatakhaneleri iki kısımdan müteşekkildir. Biri sarı hastalıklara yakalanmış olan

hayvanlara, diğeri ise yaralanmış veya ameliyat geçirmiş olanlara mahsustur. Hayvanların yatıp kalktıkları yer, demir parmaklıklarla birbirinden ayrıdır. Yerde saman vardır. Duvarlar tamamen beyaz çinidir. Her bölmede biri su diğeri yemek için olmak üzere iki temiz tas vardır.

Köpekler için ayrı bir salon, kediler için ayrı bir salon vardır.

Köpekler dairesi ziyaret edildiği zaman nisbeten sıhhatte olan hayvanlar etrafı velleveye vermektedirler. Kediler ise yumak, tekerlenmişler bir köşede uyuyorlar, Ancak pek vahşileri küçük ağızlarını açıp tıslayarak kabarıyorlar.

Hastanenin ayrıca bir de arama teşkilâtı vardır.

Yolda bulunan hasta ve yaralı kediler, köpekler derhal hastaneye naklolunmakta, burada tedavi edilmektedir.

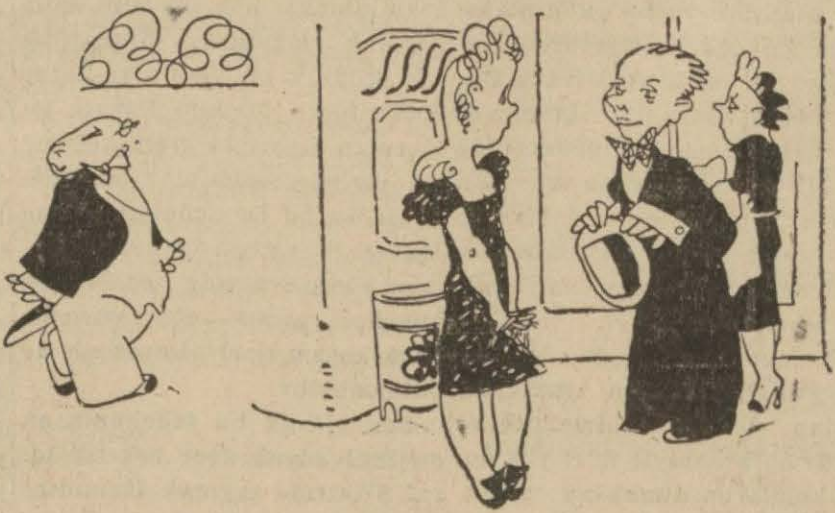
Herhangi bir kazaya uğrayan veya bir gaddarın tekmesile sarkatlanan bu hayvanlar derhal hastaneye naklolunmakta ve buradan evvelâ röntgeni yapılarak kırık yerler tamamen tesbit olunmakta ve bilâhara ameliyat yapılmaktadır.

Henüz faaliyete başlamış olan düşkün hayvanlar hastanesi hakikaten insanî bir teşebbüstür.

İSTANBUL HALK TİYATROSU

Kenan Güler ve arkadaşları : Bugün Üsküdar'da İnşirah bahçesinde (Paris paçavracıları), Mişel varyetesi, Macar revüsü..

Yağcı damat arıyor...

— Babam sizin bana münasip bir koca olmadığınızı söyledi.
— Fakat ben dürüst bir adamım..
— Evet.. O da "dürüst, çok dürüst, sayam tercih değildir", — Fransız karikatörü —

Günün meseleleri

Hayatta muvaffak olmak için şahadetname şart mıdır?

Bu mevzuda ortaya atılan fikir için iki avukat fikirlerini söylüyor

Muharrir Muhiddin Birgen dün yazdığı bir makalede meclise şevkedilmek üzere olan yeni barm projesinde bahsederek, bilhassa umumî harp ve istiklâl harbi senelerinde tahsil çallarını cephelede ve esaret kamplarında geçiren memurların şahadetnameleri olmadığından bir köşede terfi ettirilmeyecek unutulmalarının doğru olmadığını ileri sürüyor ve şöyle diyor:

— Tecrübesiz şahadetnameli ile tecrübeli şahadetnamesiz mekteplerin iki dakikalık imtihanlarında değil, bizzat hayatta karşı karşıya koyup bunlar arasında müsabakalar tertip etmek gibi feyizli bir usul dururken, bütün bilgiyi bir şahadetnamenin kâğıdına sarıp rafa koymaktan ibaret olan durdurucu, kurutucu ve çürütücü usule neden gidelim?

Neden "şahadetnamesiz" diye bütün bir nesli, Osmanlı devletinin "reâya" unsuru gibi, "ikinci sınıf" bir vatandaş zümresi olarak resmî hayatta, kıymet ölçülerinin haricinde bırakalım ve bir kenara atalım?

Hayır, devlet dairelerine girişte de terfi işlerinde de şahadetname denilen kâğıt parçasına, her şeye hükim ve hususî bir kıymet verip bunların sahiplerinin mümtaz bir sınıf olarak ifân etmek usulü yanlıştır, hattâ büyük bir hata teşkil eder. Bunun yerine, mühendislik, doktorluk, hakimlik, avukatlık gibi mutlaka muayyen bir ihtisas tahsilini iktiza ettiren meslekler haricindeki işler için matlûp ve muayyen bir takım bilgi, melek ve seviyeye göre, şuurlu müsabaka imtihanları tertip edelim. Bu suretle, bir genç elinde bir şahadetname olduğu için mütemadiyen mümtaz bir sınıf mevkiini muhafaza ederek cahil kalmakta ısrar etmekten kurtulsun ve ötede şahadetnamesiz olan bir nesil de, çalışıp tekâmül ettiği, yeni yeni şeyler öğrendiği, iyi çalıştığı ve temiz işlediği zamanda, hattâ ötekilerden evvel ilerlemek imkânlarını elde etsin. Bu müsabakalar, sıkı bir nizam içinde ve şuurlu bir hedefe göre tertip edildiği zaman ne kadar mükemmel ve feyizli neticeler verebilir!

Evet, bu bütün vatandaşlar için, bütün hayat müddetince devam eden hayırlı ve feyizli bir müsabaka olur.

Yeni barm kanunu profesinin daha kabul edilmediği şu sıralarda, zaten mahdut bir zümreyi ihtiva eden bu kabil memurların kayırlmaları için elbette bir çare düşünülecektir.

Fakat acaba umumiyetle bu gibi şahadetnamesiz, lâkin bilgili, müstait, çalışkan ve bransı dahilinde mütehasşis memurlar hakkında bu gibi bir müsabaka hakikaten Muhiddin Birgenin iddiası gibi muvaffak bir netire verecek midir?

Avukat Besim Şerif bu hususta Muhiddin Birgen ile mütefiktir:

— Evet, diyor, ben de diplomadan ziyade ihtisasa ve tecrübeye kıymet veririm. Çünkü kâğıt üzerinde kalan ve sahibine imtiyazlı bir hukuk temin eden tasdikname ve şahadetnamenin müteamel olan kuvvetinden ziyade, şahsın liyakat ve istidadi deercesine göre terfi ve terfilerine kıymet verilmesi daha muvafıktır. Bu gibi bir müsabaka ile diplomasız, fakat

bilgili ve tecrübeli memur kıymetini ortaya koyabilecek ve hakkı olan mevkiî alabileceklerdir.

Burada muhterem avukata şöyle bir sual sordum:

— Pekâlâ, fakat meselâ 20-25 senedir muamelecilikle meşgul birisi bu müddet zarfında kanunların her türlü tefsirlerine irmiş, bütün çarışık muamelelerin altından kaçabilir ve hukuk ilmi üzerinde tettebbülde de bulunmuştur. Bu zat böyle bir müsabaka imtihanında tam numara alacak ve tabiatıyla avukat olacaktır. Bu hususta ne diyebilirsiniz?

Fakat avukatlık bir mesleki mahsustur. Kendisinin mutlaka bu mektepten yetişmesi şarttır. Bu usul ise kabili ihlâl değildir ve olmamalıdır? Benim sözlerim umumiyetle memurlar içindir.

20 seneyi mütevaciz bir zamandanberi memuriyet hayatında bulunan, fakat şahadetnamesiz olduğundan nihayet kanunun bahsettiği dereceye kadar terfi ederek bu mevkiide uzun zamandanberi kalan Cemallettin Küskün de tam zamanında ortaya atılan bu fikri sevinçle karşıladı:

— Elbette böyle bir müsabaka arılması lazımdır. Hattâ bu vadide geç dahi kalındı denebilir.

Ben, işte 20 senedir bu memuriyetteyim. Kanunen haklım olan dereceye yükseldim. Fakat daha fazla ilerleyemeyeceğim. Niçin? Şahadetnamem yoksa bu memuriyette kâfi, hattâ fazla bir tecrübe ve bilgim var. Fakat bunu bu vaziyette kimse kabul etmiyor.

Meselâ arada sırada bir üniversite mezunu memuriyetimibeze staj görmek üzere gönderilir. Bu gençler tabiatıyla cahil değildir. Fakat mesleğe lüzüm tecrübeye de malik değildirlir.

Bu gençler birkaç aylık staj müddetlerinde, bizden ders gördükleri halde hem daha fazla maas alırlar, hem de bir gün başlamıza şef gelirler. Bu gibi hallerde çok defa şef olmalarına rağmen içinden çıkamadıkları işlerde bizden akıl danışırlar.

Velhasıl bu müsabaka usulü u utlak surette kabul edilmeli cephe geçiren vatan evlâtları ve bizim gibi tahsil çallarını da hakları olan mevkiî elde edebilmelidirlir." Anketi yapan

Nihat Şazi

ERTUĞRUL SADI TEK Şehzadebaşı (TURAN) Tiyatrosunda gündüz: Her yer 20; Paradi 10; Localar 100. KARIMI BEN ÖLDÜRDÜM Bu gece: (BÜYÜK HATA) 3 perde; Okuyucu AYSEL

Ankara Tiyatrosu Bu gece Karagüm. rük Zaferde HARUN REŞİT Cumartesi Mecidiye köyü, pazartesi Yedigöller Pınar bahçesinde

Büyük Milli Roman

HARMAN SONU

— 25 — Sermet Muhtar

Abdesthaneden çıktılar. Mabe. İnce bey koridorda (utufetmaap erede kaldı) diye odacıya soruş. Amada, o da memişayı göster. edeydi.

Davetçi ve davetli yanyana, kol kola merdivenleri indiler. A. abaya binip yallah Yıldızca...

Corcinin akli fikri göğsünde. Abdesthanede banknot. mavi rengi gözlerine iliş. liralarm sıkırtısı kulakları. değmişti. Terbiyesizlik olur dikkatli bakamamıştı.

Onların peşinde, neşesinden amakları şaşır şaşır, ayak. birbirine dolaşa dolaşa iner. de belki görülür, ağ gözlülü. hamledilir diye cebini yokla. namıştı.

Ticaret ve Nafia Nezareti bi. minin (1) aşağı kapısında ha. tati yine büküm büküm, yer. se kadar temennahlarla uğur. uğurlamaz, küçük bahçenin. ayetine yürüdü; elini cebine. dörd adet beşlik banknot, se. adet te pırlı pırlı lira.

Sevincinden çıldıracak. Ceman. 2800 kuruş, yani 6300 bu. 2800 frank.. On beş liraya müden fitti, bu. men hemen iki misli.. Etrafı. kollamada. Bir şüphelenen o. : bu herif hırsız mıdır, yan. eci midir nedir diye enseler.

Paraları çabucak olduğu yere. Çekirge gibi zıplaya zıp. eümle kapısından çıktı. Arabacılar önüyorlardı: — Buyur müsü, Beyoğluna gö. simli..

Ulan Mıstık Beyoğlu araba. nı bırak, efendi oralı değil.. "geçti gözüm, Doğaziçi işke. ne bırakayım!..

Mühendis bay sen her za. ki müsterimsin, Ada vapu. gideceksin. Bin, 10 postası. yetiştireceğim!..

Corci bunca badireleri ne se. göz göze aldığımızı unutur mu. Hepsini kırık kıyafet düz. şıklaşmak fikrinden neşet. mis..

Arabalardan birine bindi: — Büyük çarşıya gideceğim. İkin Beyazıt cihetinden!..

Balmumcularda indi. Bitpaza. kısıpna gitmedi, Kalpalkçılar. andan saptı, yürüdü yürüdü. İki birinci ve ikinci sokağı. Üçüncü sokağa gelince so. ark, bir miktar daha gittik. sonra yukarı döndü.

Bitpazarının eteğinde. Etraf. bağıran bağırana, yolunu ke. kesene: — Çorbacı buraya gele, ala. ka kasnak işlerinin en kârı. mileri, Sultan Mahmut ve. Efendilerimiz zamanından. aları bizde mevcut.

Sinyor, mister kulak ver. almalarım, matmazellerin ki. baluzlarda giydiği, maskara. fetine girdiği feracerimiz, maklarımız, fotozlarımız var. var çeşidini gör..

Daha gerilerde de sesler: — Sen tezgâhta dokunmuş an. kumaş isteyorsun, anladım. zı iyi yüz yıllık savayilerimiz, kilerimiz, acemkârı şalları. Halep ve Şam işi kotnoları. çok!..

leceğim, ahbaplarım da tavsiye edeceğim burayı!..

— Bravo, asarı âtika meraklı. sı olduğumu nasıl fehmettiniz? Bir müddet intizar.. Beş on gün sonra sizdeyim; Avrupalı, Amerikalı milyon dostlarım da beraber..

Koftileri ata ata Bitpazarına vardı, Orada da çığırtkanlar araba. sile:

— Hişt hişt, müsü buraya bak. Az kullanılmış beyaz pantolon istersen en daniskası bende.. Bir gör, yine de alma!..

— Çorbacı, bir kere yıkanmış, alamoda keten elbiselerim çeşit çeşit. Beğen beğendiğin kadar. — Direktor hele bir gel, Tak. simbahçelik, Tepebaşı bahçelik pardesülerim var. Rengini bildir, ötesine karışma!..

Külhan takımları etrafa fısl. tıdalar: — Karamusal sepeti mastori. yi tanırım, kaldırım mühendisidir. Gece gündüz Beyoğlu cadde. sini arşınlar!..

Daha ötede Karamanlı, Sa. matyalı, Balatlı ağızlar da işli. yordu:

— Aslanım, gözbebeim saa yaz lıh bir göstüm gostereyim de seyret!..

— Çiğirim bunda buyur. Gök. suluk, Hünkârsuluk, Cırcılık takımlarım var. Giy sırtına, Şir. ket vapurunun güvertesinde ba. cak bakak üstüne at, lord gibi kurul!

— Yel bana yuzelim; kârda gozum yok, akşam pazarıdır, ser. mayesine raziyim!

Bu ağız kalabalığı arasında Mahmutpaşa yokuşunun, Sultan. hamamının hazırcılarını batıran. batırana; Eminönündeki, Gala. tadaki Mayerin, İştayın, Tirin. gi elbiseleri için (Beygirlerine ot lâzımsa o başka. Al onları, koy. önlere, âfiyetle yesinler!..) di. yen diyene..

Corci ağır ağır, sağma soluna göz gezdiren gezride yürüyordu. Şarlatan takımına kulak asıl. maz; adama zokayı sokuverir. ler. Hepsini geçiyor, hiç birine ce. vap vermiyordu.

Köşemsi bir yerde dışı, içi, raf. ları elbiseyle dolu yüklü bir dükkân gözüne ilişti. Sahibi kereve. te bağdas kurmuş, bir taraftan hüpür hüpür kahve içiyor, bir ta. raftan fosur fosur dolma gibi si. garasını tütürüyor. El sallama. sı, gel demesi filân yok..

Çatık kaş, palabıyık, göbekli, kart bir Ermeni.

Corci dükkâna yaklaşmış durun. ca, ahbar sesini çıkardı:

— Aradığım nedir? Elbise, pan. to, yoksam palto?..

Aynı zamanda dâ bitişik dükkânın çirağile ense çekişen dört kaşlı oğlunun eteğine asılmada: — Köpoğlunun oğlu bırıya, sa. kala karıştın, menem itlikten kur. tulamoorsun!

Ardından yarısı türkçe, yarısı ermenice: — Müşteri bidi arnem de ak. sata gıllas!.. kabilinden söyleni. yor..

Corci de örnek almış gibi yarısı türkçe, yarısı fransızca: — Okazyon, blö fonsse bir komple istiyorum!.. dedi.

Ahbar vaziyetini bozmuyor. Hâlâ bir elinde kahvesi, öbürün. de sigarası.. Oğluna beteldi: — Eşsek gibi duracağıma et tezgâhtarlığımı!..

Bastıbacak öfkelenidi: — (Voyons) vaktim yok, çok preseyim!

Palabıyık yola gelmişti: — Darılma, bu katrzadeye kı. zıncas pusulayı şaşırıyorum. Ci. gerim arzunu söyle, şunu bir te. fa daha tekrarla!.. Devamı var

(1) Şimdiki İstanbul Maarif Direktörlüğü.

Amerikadaki müthiş Arsenik sendikası

Olüm gülü on beş cinayet daha itiraf etti 250 cinayet, 500 bin dolar kazanç

Bir iki hafta kadar evvel Amerika'da Filadelfya da Arsenik Sendikası namı verilen bir cinayet şebekesinin meydana çıkarılmış olduğunu yazmıştık. Şimdiye kadar pek normal zannedilen birçok ölüm hadiselerinin bu cinayet şebekesinin işledikleri suçlara dahil oldukları anlaşılmaktadır. Geçen günkü isticvaptı "ölüm gülü" namı ile maruf Roz Karina isimdeki kadın on beş cinayet daha itiraf etmiştir. Madam Roz kocasının öbür dünyaya göndererek sigorta parasından istifade eden Sendikada "kara dullar" namı ile maruf teşkilâtın reisidir.

Sendika bugüne kadar tamam atmış beş cinayet işlemiş olduğunu itiraf etmiştir. Cinayetlerin yekünü iki yüz elliye mütevacizdir. Bu alçakca teşebbüslerden elde edilen paranın miktarı ise beş yüz bin dolardır.

Yirmi dört kişi tevkif olunmuştur. Bunların on üç tanesini "kara dullar" teşkil etmektedir. Bu hadiselerle kara dul ismi verilmesinin sebebi, kendilerinin kara dul ismini taşıyan ve ihtiyacı kal mayınca erkeğini öldüren bir nevi zehirli örümceğe benzemeleridir.

SENDİKA NASIL MEYDANA ÇIKTI

Eğer Jorj Meyer isimdeki adamın 25 dolara ihtiyacı olmasaydı Amerikan polisi bu Sendikayı kolayca meydana çıkaramazdı.

27 Haziran 1938 tarihinde Jorj Meyer hapisten yeni çıkmıştı. Keşfettiği bir leke çıkarma suyunu yapmak için yirmi beş dolara ihtiyacı vardı. Eski hapishane arkadaşlarından birini gördü. İçinde bulunduğu müşkül vaziyeti anlattı. Arkadaşı kendisine güdip tüccar Herman Petrillo'yu görmesini tavsiye etti.

Herman Petrillo, Jorj Meyer'e derhal itimat gösterdi. Kendisine yirmi beş dolar değil, beşyüz dolar verecekti. Ancak artık leke suyu mevzuubahş değildi, Herman çok başka bir iş teklif ediyordu:

— Bir kadın dostum var. Kocasından bıkmış. Artık kurtulmak istiyor. Senin yapacağın iş ehemmiyetli bir şey değildir. Ben bir gece Madam Stella Alfonso ve çocukları ile sinemaya gideceğim, kocası evde yalnız kalacak, sen banyoyutabilir için gönderildiğini söyleyecek, içeriye girecek ve bu münasebetle elinde bulunan kurşun boru ile adamın işini bitireceksin.

Bundan sonra da ölüyü merdivenden aşağıya atar, işe bir cinayet hissi verirsin. Bu küçük hizmetine mukabil biz de sana beş yüz dolar veririz.

Jorj Meyer dinledi: — Peki. Dedi, kabul.

Herman Petrillo ilâve etti:

— Eğer istersen, sana başka bir hizmet daha bulunabilir. Beş yüz dolar yerine, iki bin beş yüz dolar sahte para veririm.

— Kabul.

Herman Petrillo memnun elerini oğuşturuyor, sonra çekmesinden sahte bir beş dolar çıkararak pey olarak Jorj Meyer'e uzatıyor.

Jorj beş doları alma doğruca polise götürüyor ve polis uzun müddettenberi takip etmekte olduğu bu kalpazanların ipucunu böylece elde ediyor. Fakat Amerikan polisi tevkifata başlamazdan evvel Herman Petrillo ve kocasını kurtulmak isteyen Stella Alfonso hakkında tahkikatı derinleştirmek istiyorlar. Jorj Meyer'e: — Sen yine eski vaziyetini muhafaza et. Biz sana lüzumunda haber veririz. Diyorlar.

Tuzak hazırlanınca Jorj, Herman'a müracaat ediyor, cinayet işlemek için hazır olduğunu söylüyor, fakat Herman.

— Artık çok geç, diyor. Stella'nın kocası zehirlendi bile. Sen

2500 dolar yerine hava al.

Vaziyet derhal zabıtaya aksediyor, polisler Ferdinand Alfonso'nun yattığı hastahaneye koşuyorlar, müteaddit defalar soruyorlar: — Hayat sigortanız var mıydı? Ölüm halinde olan hasta niha-yet bin müşkülâtla cevabı veriyor: İngilizcem kuvvetli degildir. Eva her ne verirse imzalarım, bir çok kağıtlar imzalamam, mahiyetlerini bilmiyorum.

Derhal tahkikat açılıyor ve Ferdinand Alfonso'nun birçok sigorta poliçesi bulunduğu meydana çıkıyor. Bunlardan bir tanesi de "Kara Dulların Kraliçesi" namına layık Madam Karina Favato ismine yazılı olduğu görülmüştür.

ÖLÜM ŞELLALESİ

Artık o günden sonra faciaya nüfuz etmek mümkün oldu. Bir çok kadınların öldürdükleri kocalarının yalnızca matemini tutmakta oldukları anlaşıldı.

Bir numaralı Kara Dul Madam Tavato'nun bir komşusu vardı:

Mösyö Ginçepi di Martino. Adam bir gün basit bir nezle neticesinde öldü. Karısı hayat sigortasından parayı almak için müracaat etti fakat sigorta şirketi evvelâ bir tahkikat yapmayı muvafık gördü ve bu şekilde Mösyö Gnise-pinin vücudunda altı kişiyi öldürme-yetecek kadar Arsenik bulunduğuna öğrenildi Arsenik feci hadiselerinin içine böylece girdi.

Madam Favatonun kocası hayatını on bin dolara sigorta ettirmişti. Bir müddet sonra Madam Favatonun kocası Şarl karısına on bin dolar bırakarak öldü. Ar-tık hayat sigortası ile ölüm aynı manayı ifade ediyordu. Mateme girdiğine işaret olmak üzere siyahlar giyen Madam Favato oğlunu mektepten aldı tam 9531 dolar mukabilinde sigorta ettirdi, birkaç ay sonra çocukta öteki dünyayı boyladı.

Bu muazzam câni, meşum kadının Karina Tavato koca geneli, yüz kiloluk elleri ayakları büyük sakil bir kadındır. Muhakeme sırasında gözünün önüne gelen hayaletleri kovmak istiyormuş gibi gayri tabii hareketler yapmış ve ulur gibi bir sesle birçok itirafatta bulunmuş, diğer suçluları ve cinayetlerin kurbanlarını bildirmişdir. Bu şekilde suçların nasıl işlendiği ve alâkadarlara ne kadar kâr temin ettiği de öğrenilmiştir.

BİR CİNAYET NE KADAR KÂR TEMİN EDER?

Madam Jozefin Romualdo, kocası fener yakıcı Antonioyu zehirliyerek öldürmüş ve bu cinayetten yedi bin dolar kazanmıştır.

Madam Agnes Mandink, amele olan kocasını öldürmüş ve 13000 dolar kazanmıştır. Madam Marie amele olan kocasını öldürerek 10600 dolar kazanmıştır.

Bu cinayetlerin işlenmesi için lazım olan Arsenik Madam Favato temin etmekte idi. Bu Arsenik'in satış fiyatı müstakbel kurbanın hayat sigortası poliçesinin miktarına göre 300 dolar ile 800 dolar arasında müte-havvil idi. Madam Favato da lüzum gelen zehirli Herman Petrillo'dan tedarik etmekte idi.

Sendikanın kullanmakta olduğu başka bir sistem de vardı. Kazaların iki misli olduğundan bazı cinayetlerine kaza süsü vermekte idiler. Nitekim John'nun ölümüne de bir kaza şekli verilmişti. Fakat bilâhère yapılan tahkikat biçare John'nun ölmüş olarak otomobilden aşağıya atılmış ve iki misli sigorta ücreti alınmış idi.

Şimdiye kadar Kara dulların altısı ele geçmiştir. Fakat bu kadın haydutların en müthiş Ölüm Gülü ismini alan Roz Karina'dır.

Roz Karina beş kere evlenmiştir. İlk kocası Antonya Karborano vaktında boşanmış olmakla bu cinayet serisine dahil olmaktan kurtulmuştur. İkinci kocası Dominik 26 Eylül 1931 tarihinde ölmüştür. Üçüncü kocası Lisi 1933 kânunusinde, dördüncü kocası bakkal Pietri Steada bâlâyını doldurmadan öbür dünyayı boylamıştır. Beşinci kocası Isadore henüz hayattadır, fakat kendisini iyi hissetmediğini, midesinde feci sancılar duymakta olduğunu bildirmektedir. Bu zavallının da uzun müddet yaşayacağı ümit edilmemektedir. Isadore ilk karısından on sekiz yaşında bir oğlu da vardı. Gatano isminde, ki bu çocuk da övey annesinin verdiği zehir ile ölmüştür.

Isadore halen yatmakta olduğu hastahane de isticvab edilmiş ve şunları söylemiştir.

— Geçen teşrinsani ayın da berberim halinde bir gayri tabii tahkik hissediyordum. Sonra bir akşam sokağa çıkmazdan evvel boynuma sarıdı, beni uzun uzun öptü. Aramızdaki manilerin kalkmış olduğunu zâhire sevinmiştim.

O akşam sokağa çıktık, fakat gece gelmedi. Ertesi gün de görünmedi. Ben de midemde feci sancılar hissediyordum, hastahaneye yattım. O günden beri de bir daha karımı görmedim. Rose Karina buselerle ölümü işaret eden kadın olarak tanınmaktadır.

BİR RUH MÜTEHASSİSİ VE KÂHİN

Bu esrarengiz faciyanın garip şahsiyetlerinden biri de kendisini bazan Ruh Mutehassisi, bazan da Kâhîn diye satan Bolber'dir. Madam Roz Karina, Bolber'in kâtipliğini yapmakta idi. Bolber istikbalde haber vererek birçok kadınlara ne zaman dul kalacaklarını bildirmektedir.

Bolber tevkif edilmiş ve Kara Dullardan şu işim daha bildirmiştir. Bu şekilde yekünü ona çıkarmıştır.

Bolber'in bildirmiş olduğu isimler şunlardır:

Madam Anna Arena. Madam Arena'nın kocası suda boğulmuş ve uzun müddet suyun altında olduğunu ve bu parayı da Bolber ve Herman ile taksim etmiş olduğunu Madam Arena itiraf etmiştir.

1933 senesinde kocasını kaybetmiş olan Madam Milic Giacobe kalpazan Pol Petrillo'nun kendisiyle evlenmek ve sigortadaki parayı almak için kocasını zehirliyerek öldürmüş olduğunu itiraf etmiştir.

Nihayet Madam Roz Davisde sigortadan 1600 dolar alabilmek için kocasını öldürmüştür.

Bolber ve Karina Favato bu itiraflarda bulunmuşlardı. Herman da daha üç tane Kara Dulü meydana çıkarmıştır. Bu şekilde menfur hareketleriyle meşhur olan âdi ruhlu kadınların sayısı on üçü bulmuştur.

Listenin on birinci Kara Dulü Madam Dora'nın kocasının bir kalp hastalığı neticesinde öldüğü zannedilmekte idi. Bilâhère yapılan otopsi, Madam Dora'nın kocasını Arsenik ile zehirlemiş olduğunu meydana koymuştur.

Madam Kristina da, kalpazan Pol Petrillo'nun yamaklarından birini zehirlemek ve yüzde on hesabıyla dört yüz dolar komisyon almaktan suçludur.

Kalpazan Pol Petrillo'nun komşusu olan Madam Rose Smit'in kocası da 1936 senesinde meçul bir sebepten ölmüştü...

Çemberlayn ve lord Halifax'ın nutukları Roma ve Berlinde nasıl tesir yaptı Sovyetlerle cereyan eden müzakerelerden Paris ve Londra ümitli görünüyor

Roma, 10 (Husulî) — İtalyan gazeteleri İngiliz hükümet adamlarının beyanatını iyi karşılamamakta ve çemberleme siyasetini reddettikten sonra diğer taraftan Rusya ile anlaşmaya çalıştıklarına temas etmektedir.

Lavaro Faşista gazetesi Lord Halifax'ın "Hüsnüniyet tavsiye ettiğini, halbuki İtalyanın bu hüsnüniyet kelimesinin müsâlt vaziyet manasını ifade etmesini beklediğini bildirmektedir.

Berlin 10 — Çemberlaynle Halifax'ın nutuklarını tahlil eden Alman matbuatı, derin bir hoşnutsuzluk içinde İngiliz hükümetinin silâhları bırakarak hüsnüniyet göstermeleri teklifine hücum etmekte ve Londra'da Hitlerle Mussolini'nin suçlu rolünü kabul edip demokrasilerden af dileyeceğini yazmaktadır.

Londra, 10 (Husulî) — Başvekil Çemberlayn, bir nutuk söylüyor, şimdiye kadar milletin emniyetini temine çalıştığını ve bunun için bir yandan bütün harp sebeplerini bertaraf etmiş olduğunu, diğer yandan da memleketin her türlü taarruza karşı koyacak şekle soktuğunu söyledikten sonra, bugün artık hiç kimsenin İngiltere ile harbe kalkışamayacağını söylemiş, fakat hiç bir zaman bu kuvvetlerini istimal etmek istemediklerini, ancak kuvvetle hareket teşebbüs edenlerin İngiltere'nin kuvvetli ordusuyla karşılaşacaklarını ilâve etmiştir.

Mister Çemberlayn, makul olan iddiaları münakaşa edebileceklerini, bütün meseleleri kuvvetle değil, fakat münasebetler tesisiyle hallolabileceğini beyan etmiştir.

Paris, 10 (A.A.) — Figaro gazetesinde Sovyetlerle cereyan eden müzakereler ve Lord Halifax'ın nutku hakkında tefsiratta bulunan Dormeson, Halifax'la Daladier'in nutuklarını mukayese ederek bunların tamamen birbirine benzediğini kaydediyor ve diyor ki:

Halifax, İngiltere'nin artık kabul etmeyeceği azmetmiş olduğu şeyi tesbit ediyor, zira beynelmilî anlaşmalar müstemirren istihdat ettiği ve zayıfların hudut ve istiklalleri kuvvetli taraflardan ihlal edildiği müddette Avrupa'da hayat ve mevcudiyete imkân olmadığını bildiriyor. Buna mukabil Halifax, İngiltere'nin milletler arasında daha iyi hayat şartlarına hadim olmak için dâima yapmağa amade olduğu şeyi bildirmiş ki Daladier de aynı fikri müdafaa etmiştir.

Petit Parisien gazetesinde Bourges: "İngiliz askerî tedbirlerinin her gün daha büyük miyasta inkişafı" başlığı altında neşrettiği bir yazıda, İngiliz hükümetinin Fransız hükümetiyle tamamen mutabık olarak, bu silâhlama siyaseti hedefinin barışın muhafazası olduğunu ehemmiyetli kaydettiğini bildiriyor ve diyor ki:

İşte Halifax nutkunda bunu bilhassa kayıt ve işaret etmiştir. Halifax'ın nutku, İngiltere'nin yıllarca arzu ettiği ve fakat Almanyanın hatası yüzünden muvaffak olamadığı "Mihver devletleriyle teşriki mesafî"ye kapıyı açık bırakmaktadır. Bu bir barış jestidir, fakat aynı zamanda da bir ihtar.

Populaire gazetesinde Brossolette, Halifax'ın "demokrasilerin mihvri çemberlemek istediği hakkındaki kampanyaları reddetmesini tasvip ederek diyor ki:

Demokrasiler hiç bir şeyi, hiç bir

Bugün o zavallının da Arsenik Sendikası kurbanı olduğu anlaşılmıştır.

Bu cinayetler listesinin tamamlanması için iki isim daha saymak lâzımdır. Bunlardan 115 kiloluk bir Dev olan Sezar Valantindir. Madam Favato ile Herman arasında gidip gelerek cinayet için lazım olan Arseniği nakleden bu Dey cüsseli adam Madam Favatoya âşık idi. Madam Favatoya elde edebilmek için her çareye baş vurmuş, hatâ kocası Şerl Favatoyu da öldürmüştür.

Son olarak şu şebekenin en orijinal adamı gece bekçisi Jozef Şwatzide saymak lâzımdır. Jozef yalnızca bir tek cinayet işlediğini, pek fazla canını sıkan kaynanasına Arsenik vere-

rek zehirlemiş olduğunu itiraf etmiştir.

kimseyi çemberlemek istemiyorlar. Fakat bu hal İngiltereyi Sovyetler Birliğiyle olan müzakerelerin muvafakiyetini hararetle istemekten menedemeyeceği gibi mukavemet politikasına her gün daha muazzam bir askerî kuvvet ilâvesine de mani olmaz. Yani, İngiltere şiddet veya şiddet tehdidi karşısında tavizlerde bulunmağa amade değildir. Buna mülâk surette kanaat getirilmediği takdirde pek ziyade aldandılmış olur.

Londra, 10 (A.A.) — İngiliz gazeteleri, Sovyetler Birliğine teklif edilecek formül tamamen tesbit edilmiş halde olmadığından, Stragonina ancak pazartesi günü Moskova'ya hareket edebileceğini yazıyorlar.

Çekadaki hâdiseler vahimleşti

(Başvuru 1 incide)

Konulan memnuiyete rağmen açık bırakılmış olan pencerelere mükerreren ateş edilmiştir.

Kladno mmtakasının Alman şefi Neussel, şehre tahmil edilen 500 bin kronluk cezanın yüzde 80'ini Yahudiler tarafından, geri kalan yüzde 20'sinin de Beleş taraftarlarınca tediye edilmesine karar vermiştir.

Menssel, halkın vakayii vehmetsini müdrük bulunmadığını ilâ-

ve etmiştir. Bu cümleden olarak şehrin dış mahallelerinde bazı işçiler Çek şarkıları söylediklerini kaydetmiştir. Meussel, bu sebeple bütün restoranların kapatılmasını emir ve ispartolu işçilerin satılmasını yasak etmiştir.

Çek Dahiliye nazırı, katillerin bulunmasına yardım edecek olanlara 50.000 kronluk münzam bir mükâfat vadetmiştir. Mükâfat miktarı bu suretle 150.000 krona çıkmıştır.

Almanya, Polonya hududunda tahkimat yapıyor

(Başvuru 1 incide)

lomatik münasebetlere avdet edilmemesi için bir anlaşma hâsıl olmuştur.

Yakında Berlin ve Rioya sefirler gönderilecektir.

Hatırlarda olduğu veçhile Almanyanı Vargosa karşı "integrallist", hareketine yardım etmekle itham eden Brezilya geçen ilktegrinde Berlin hükümetinden se-

Kültür müstemlekesine giden yollar

(Başvuru 1 incide)

gibi münevvere sahip olmak istemiyoruz. Bunun için üniversitelerde, mekteplerde teahhüt için bir yabancı muavin dil bize milli bir fayda veremediği gibi, milli bir kültürün inkişafına hizmet edemez.

Bilakis milli dilin ortadan kaybolmasına, kaybolmasa bilginin iptidai, medeniyet için uzak kalmasa sebep olur.

Türk dilini iptidaileştirmeğe kimsenin hakkı yoktur. Aksini yapmak, Türk dilini işlenmiş medeniyet dili haline koymak münevverin vazifesidir.

Ecnebi memleketlerindeki tahsil meselesi de bir memleketi hem kültür istiklâline götürür, hem de kültür müstemlekesi haline koyar. Kültür istiklâline götürür: Çünkü medeniyeti her zaviyeden tetkik imkânı verir.

Eğer muhtelif memleketleri tahsil için insan göndermeğe muvaffak olursak! Kültür müstemlekesi haline koyar. Eğer bu tahsil unsurlarını sadece muayyen bir memlekette toplarsak kültür müstemlekesi olmamak için bize müsbet ilim havasını yaartacak, tabiiî sevmeyi öğretececek, insana kıymet vermeği bildirecek ilim elemanlarını medeniyet muhitlerine hesaplı bir surette yapmalıyız.

Avrupada tahsil politikası bu esasa göre hesap edilmelidir.

SADRİ ERTEM

firinini geri çağırılması talep etmiştir.

Varşova, 10 (A.A.) — Almanya ile Letonya ve Estonya arasında akdedilen ademi tecavüz paktları hakkında Dobry Wilc gazetesini, şöyle yazıyor:

"Bu beynelmilî itilâfların ehemmiyeti münhasıran bu vesilekaların altına atılan imzaların telkin ettiği itimada bağlanmıştır. Almanyanın, giriştiği taahhütlerine karşı itihaz ettiği tarzı hareket Berlinde imza edilen paktlara atfedilen ehemmiyeti hiçe indirmektedir.

Almanya eğer her istediği zaman mer'i itilâfları ihlâl edecek olursa, bu devletin akdettiği itilâflara beynelmilî piyasada yüksek bir kıymet vermek güç olacaktır. Baltık devletleri hakikaten bitaraf olduklarını isbat etmek için Almanya ile ademi tecavüz paktları akdetmişlerdir.

Onların bu akillâne siyasetini Polonya efkârı umumiyesi tamamiyle takdir etmektedir. Polonya ile Letonya ve Estonyayı müte-kabil dostluk ve itimat bağları birleştirmektedir. Bu iki memleketin hürriyet ve istiklallerini sonuna kadar müdafaa edeceklerini biliyoruz. Letonya ile Estonya'nın bu azimkârane tarzı hareketlerinde istiklallerinin başlıca garantisini görüyoruz.

Varşova, 10 (Husulî) — Almanya, Polonya hududu boyunca tahkimat yapmaktadır. Bilhassa tabii hudut bulunmayan kısımlarda bu tahkimata ehemmiyet verilmektedir.

Majuri kısmı müstesna olmak üzere şarkî Prusya hududu, kömür madeni cihetinden çok zengin olan yüksek Silezya'da ve 1939 tegrinievve'nde Polonya tarafından işgal edilmiş olan cenubu garbidaki Sraybek meyndadır.

Müşahitler bu kısımlarda bilhassa hücumları dahi topları motörlü kıtaat ve istihkâm kıtalarının büyük miykasta harekette olduklarını bildirmektedir. Bu kuvvetler bilhassa Obdo ve Husyn mmtakalarında toplanmaktadır.

Istanbulda kurulan yeni müze

Ayasofyada Bizans ve Osmanlı sanat eserleri bir arada teşhir edilecek

Maarif Vekâleti tarafından Ayasofya müzesini kurmak üzere teşkil edilen komisyon çalışmalarını bitirmiştir. Ankara müzesi müdür muavini Remzi Oğuzun reisliğinde bulunan ve Topkapı müzesi müdürü Tahsin Müzeler umum müdür vekili Araf Müfit, Türk - İslâm eserleri müdürü Abdülkadir Erdoğan, Ayasofya müzesi baş işyeri ressam Ali Samiden mürrekkep komisyonu Ayasofyanın binası üzerinde yaptıkları tetkiki ve de ihtiva eden raporların Vekâlete göndermiştir.

Komisyonu yardımcı olarak Topkapı müzesinden Zarfî Ören ve Arkeoloji müzesinden Baha Seniha iştirâk etmiştir.

Yakında Ayasofya müzesinin konulacak eşyaların yerlerini yerleştirilmesine başlanacaktır. Komisyon buraya konacak eserleri seçmiş, yerlerini de tayin etmiştir.

Müze Bizans ve Osmanlı eserleri konacaktır. Bu eserlerin muhafazasında alındıkları müzelerin ziyafatlamasına bilhassa dikkat edilmiştir. Bizans tabloları hakkında tetkiklerde bulunacaklardan sonra Ayasofya müzesinden tamamen istifade edileceklerdir.

Üzün müddettenberi bu işler hakkında çalışan komisyonun reisi Ankara müzesi müdür muavini Remzi Oğuz dün bu hususlarda şu beyanatta bulunmuştur:

"Ayasofyaya girdiğiniz zaman her şeyi başlıklara bakınız. Bizans eserleri, eğilim ve durumları bulunuz. Bina yıkılmış gibidir. Fosillerin aktığı ince sızıkların yerleşmeleri cam müşirelere de bakınız. Biz asırdır, bina yerinden oynamamıştır. Bu oynamayı takriben bir asır önce Türklerin aldığı tedbirleri sayesinde mümkün olmuştur.

Ayasofyaya bugün yalnız bir Bizans eseridir, demeye imkân var mı? Fakat Türkler bu yüzden kaç türlü bina ve ittifaya maruz kalmışlardır. 1933 de müze haline koymak istenmiş görünüşü siyasi ve tarihi değerini hürmetle analiz. O geniş mülk, Ayasofyaya alehîlik müze haline getirilmeye değil, bir Bizans ve Osmanlı müzesi halinde insanlığı kadim elmiye de şart koymuştur.

Ayasofyayı tanıyan, seven, gezen vatanlı asırlardanberi yalnız İhrisîyân değil, bilhassa Müslüman ve Türkler. Bu realiteyi görmesini bilenler, Ayasofyanın yalnız Bizans eserlerinin değil, Osmanlı Türklerinin güzel sanatı da müşîr olmasında büyük hizmeti kavrayabilirler.

1933 denberi kurulan komisyon müze, vakıf, belediye idareleri, Ayasofyayı tamir etmek, çevresini korumak, avlusunda hafriyat yapmak için eski Ayasofyayı meydana çıkarmak, nihayet bir Amerikan mühendisinin mozaikleri temizleme işine müsaade etmek suretiyle tarihî bir tedrici riayet ettiler.

1939 da Maarif Vekillliği bizim komisyonu kurmak suretile adım adım ilerleyen bu işi neticelendirmek yarımla Ayasofya müzesinin teşekkül edeceğini için gereken tedbirleri almak istedi. Bu itibarla komisyonu müzenin vazifesini:

A — Ayasofyada teşhir edilecek eserleri seçmek.

B — Bunların Ayasofyadaki yerlerini tayin etmek.

C — Müzenin muntazam işlenmesini hususunda gerekenleri vekâletten temin etmek hususunda toplandı.

Bu hususları ayrı ayrı ve çok etemiyelle gözden geçirdik ve sonra bazı prensiplere vardık. Bu prensipleri şöyle kelâm edebiliriz:

I — Ayasofyanın mimarlık bakımından birincisi sınıfta gelen büyük değeri, onun her tarafında teşhir işi yapılamaz. Binanın bu esaslı hüviyetini bozmadan kullanılacak yerleri nariks, üst tabakalar ve bahçe

ki devlet müzelerinden seçmek lâzımdır, mümkündür, ve kâfidir.

IV — Ayasofyada, bu eserler için icap eden mütemim tamirler ve teşhir malzemesinin temini şarttır.

V — Ayasofyada, bütün bu kıymetleri milletimize ve insanlığa en iyi şekilde arz etmek için, her bakımdan salâhiyetli bir idare mekanizması işletmelidir.

Bu prensiplerden bilhassa üçüncüsü başlıca meşgalemizi teşkil etti. Arkeoloji müzelerimizin mermer ve taşlardan yapılmış hemen bütün Bizans eserini, Topkapı sarayı müzesine Askerî müzedeki birkaç parça Bizans eserle birlikte Ayasofyada teşhif, böylece burasının Bizans sanatını teşhif edecekleri için başlıca bir merkez haline gelmesine karar verildi. Bizans çanak, çömleği ve malenel eşyasını Arkeoloji müzesinde biriktirdik, çünkü bunlar müzedeki diğer çanak, çömlekler ve madeni eşya serisini tamamlıyorlardı. Aynı zamanda Ayasofyada en iyi bir çerçeve bulacakları şüphelidir.

Teşhir edilecek Osmanlı eserlerini Osmanlıların meydana getirdiği bütün eserlere teşmil etmek için, Ayasofyanın şimdiki şartlarına ahammül edecek bazı kategoriler olmasını ve bunların Bizans sanatı ile bir bakımdan boy ölçüşecek kıratlı bulunmalarını istedik. Çinilerimiz, ahta ve kakmalı eserlerimiz, kandillerimizle buhurdan ve gülâbdenlerini, zenci müzelerimiz: Bu ayarları kategoriler meydana getiriyor katında bulunuyoruz. Bunların arasında müsaip surette serpiştirilecek birkaç Osmanlı Türk halısı, temiz bir dekor meydana getirecektir. Bu Osmanlı eserlerini Çinli köşkten, Topkapı sarayı müzesinden, Süleymaniye'deki Türk ve İslâm eserleri müzesinden seçtik, listeler vekâlete yollanmıştır. Fatihakat çekilmektedir.

Bu kararlara komisyon ta ilk toplantısındanberi sadık kaldı. Bunlar, diğer prensiplerle birlikte tatbiki edildiği zaman, yepyeni ve bütün insanlığı üstünde toplayacak bir müzeye daha olacaktı. Bu iş, bu eserler müllâka olacaktır. Vekâletin azmîni yakında en temiz bir şekilde tecellî etmiş göreceksiniz.

Şimdiki komisyonun yaptığı işi birimden sükûti emeği vazife bilmeden istifade eden matbuata yanlış şekilde bazı sayıların tekbizine sızması, gelmiştir, sanıyoruz.

Ayasofyada Osmanlı eserlerinin eşirini boş görmeyenlerin yanlıklarına yukarıda cevap verdik. Bu eserleri müzelerimizden almağa itiraz edenlere de cevap verelim: Bugün müzeçilikten anlıyan herkes, müzelerimizde bir teşhir meselesi olduğunda mütefakir. Tıklım tıklım esya mahzenî olmak, müze olmak değildir. Her müzenin depoda kalacak kadar çok eseri vardır ki... onları uygun katagorilere ayırıp yeni bir müze meydana getirmek hem öteki müzelerin nefes almasına, ilmi surette yenilimlerine imkân verir, hem de kalabalık arasında gözükmiyen eserlerimizin değerlendirilmesine, anlaşılmasına, sevilmesine yol açar. Bu hal, bütün hakikati müzelerimizin olduğu müteferiflerdir ki, bizde de Ayasofyanın kurulması vesilesiyle ahakkuk edeceğine sevinip bahşıyarak olmak lâzımdır. Ortada bize bırakılan emanetleri, en temiz şekilde kymetlendirmek, onları aldığımız seviyeden daha ileriye, daha yükseğe çıkarmak vardır. Müzeleri elinde tutulan genç ekip, tarihî mesuliyetini mükemmel surette bilen bir seviyeye malikdir. Bu seviyeyi, defalarla bey-nelmil sahada da isbat eden müzeçilerine memleket inanabilir.

Ayasofya gibi ziyaretçisi her müzemizden fazla olan bir yeni müzede teşhir edilen eserlerin başka yerlerde kalmaktan daha iyi bir kadere kavuşacağını tahmin zor olmaya gerekli. Her müzede her çeşit eserden hayır birkaç örnek bulundurmak, istatistiklerle anlaşıldı ki, turist getiriyor. Topkapı sarayı müzesine giden seyyahlar, yıllardanberi görüyor ki, Çinli köşkün eşğini aşmıyorlar.

Türk - İslâm eserleri müzesinin vaziyeti de böyle. Halbuki her müze için başlıca birkaç sanat eserini sergilemek tekâsuf ettiği bir hususî merkez haline getirmek yukarıda izah olunan müzeiyografik faydalardan başka turistik fayda da daha kat'î olarak ihtiva edebilir.

Zaten Maarif Vekâleti bütün bu i-zahatımızı hülâsa eden yeni bir emriyle bu ilmi görüşü devlete coktan maletmiştir."

SPOR

Karışık takımlar liki maçlarına dün devam edildi

Beykoz - kurtuluş, Galataspor - kasımpaşa muhtelîti 7-2 kazandı Hilâl - Kurtuluş, Arnavutköy - Topkapıya 3-2 yenildi

Dün Taksim stadında karışık takımlar liki müsabakalarına devam edildi. İlk olarak yapılan ilkinci kûme maçlarından Anadoluhisarlılar Kadıköyspor karşılaşması Anadoluhisarlılarım 2 - 0 galibiyetle bittikten sonra karışık takımlar likin birincisi maçı Arnavutköy - Topkapı muhtelîti ile Hilâl - Kurtuluş karışığı yaptı.

Refik Temrenin hakemliği altında oynanan bu oyuna takımlar şu kadrolarla çıktılar:

Arnavutköy - Topkapı: Anesti - Yorgo, Mihâl - Sadun, Marulî, Ali - Yanko, Sokrat, Misuris, Hâmit, Miço.

Hilâl - Kurtuluş: Murat - Orhan, Kirkor, Muammer, Zeynel, Cevdet - Onnik, Bekir, Hakki, Rüstem, Niyazi.

Karışıklık hükümlerle ve mütevizin bir şekilde cereyan eden bu müsabaka bir hayli heyecanlı oldu. Maçın henüz başlarında Hilâl aleyhine olan penaltıdan Topkapı - Kurtuluş muhtelîti ilk golünü attı. Biraz sonra da rakip kale önündeki bu karışıklıktan istifade eden Marulî takımının ikinci sayısını da yaptı.

Bundan sonra Hilâl - Kurtuluş takımı daha gayretli oynamaya başladı ve nitekim devre ortalarında sağ iç iki müdafiyenin arasından vurduğu bir kafa ile ilk, biraz sonra da şahsî bir gayretle ikinci gollerini atarak takımları beraber vaziyete getirdi ve birinci devre bu netice ile nihayetlendi.

İkinci kısım daha çetin oldu. Top ekseriyetle ortalarda dolaşmakla beraber Arnavutköy - Topkapı muhtelîti biraz daha ağır basmaktaydı. Bu kısmın tam yarısında Arnavutköy - Topkapı solacağı bir akın yaptıktan sonra

Atletizm müsabakaları

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Atletizm Ajanlığından:

1 — Birinci katagori gül kupası müsabakaları 25 Haziran pazar günü Fenerbahçe stadında yapılacaktır.

2 — Bu müsabakalar her birinci sınıf amatör atlete açıktır.

3 — Ajanlık tarafından işti-râke davet edilecek bazı üçüncü katagori atletleri gül kupasını takip eden müsabakalarda esas katagorilerinde iştirâk hakkını kaybedeceklerdir.

4 — Gül kupasına kayıt 20 Haziran salı akşamı saat 20 de kapanır. Sonradan yapılacak müsabakalardan hiç bir surette kabul edilmeyecektir.

5 — Görülecek ihtiyaç üzerine 100, 200, 400 ve 110 metre koşullarında, atma ve atlamalarda aynı sabah saat 10 da seçmeler yapılacaktır. Gerek seçmelerde gerekse finalde yüksek atlama 2,90 da başlayacaktır. Atma ve atlamalarda finale 4 er kişi kalacaktır.

6 — Bir atlet bayrak yarışı hariç, ancak 3 müsabaka yapabilir.

7 — Birincilere 5, ikincilere 3, üçüncülere 1 puan verilecektir. Bayrak yarışında bu puanlar 10, 6, 2 olarak tevzi edilir. En çok puan toplayan takım 1939 Gül Kupası galibi ilan edilecektir.

Müsabaka 1 inci ve 3 üncüleri ne madalya, bayrak takımına tanıtılacaktır.

8 — Yapılacak müsabakalar şunlardır: 100, 200, 400, 800, 1500, 5000, 110 mania. 4x400, Gülle, Disk, Cirit, Yüklek, Uzam, Sırık, Üç adm.,

ra zaviyeyi bulan güzel bir şütle üçüncü golü de attı.

Hilâlîler mağlûbiyetten kurtulmak için bundan sonraki müddet içinde bir hayli ciddileştiler de merkez muhacimleri Hakki ile ilerlemekte ısrar etmeleri Hakki'nin güzel marke edilmiş olması yüzünden vaziyeti değiştirmeye muvaffak olmadılar. Maç da böylece 3 - 2 Topkapı - Arnavutköy karışığı lehine bitti.

Beykoz - Kurtuluş, Galataspor - Kasımpaşa İkinci oyunu Beykoz - Kurtuluş, Galataspor - Kasımpaşa karşılaşmaları yaptılar. Doktor Galibin idaresinde karşılaşan bu ekip de şu kadrolarla çıktılar:

Kasımpaşa - Galataspor: Diran - Rüştü, Selim - Cafer, Mümtaz, Muzaffer - Sait, Hüseyin, Murtaza, Sabri, Nino.

Beykoz - Kurtuluş: İstavro - Drago, Bahadır, Mustafa, Kemal Manol - Turhan, Maryosi, Şahap, Tanaş, Neno.

Oyun, Beykozun hâkimiyeti altında başladı ve 10 uncu dakikada Şahap sıkı bir şütle ilk golü

28 inci dakikada, Tanaş ikinci golü kaydetti.

Her iki golde de müdafiler topu uzaklaştıramamışlardı. İlk devre böylece 2 - 0 nihayetlendi. İkinci devrede çok hâkim bir oyun çıkaran Beykoz - Kurtuluş muhtelîti ilk dakikada Tanaşın ayağıyla üçüncü, Şahap vasıtasıyla dördüncü, akabinde de Turhanın güzel bir plasesile beşinci gollerini çıkardı. Bu seri gollerden biraz sonra da yine Tanaş altıncı golü attı ve bundan sonra takımında bir durgunluk baş gösterdi. Bundan istifade eden Kasımpaşa - Galataspor muhtelîti bir penaltıdan olmak üzere iki gol daha attı ve bu arada şiddetli bir topu başına isabetile hakem baylıdıysa da yapılan tedavi sayesinde çabuk kendine geldi.

Oyunun son dakikalarda yine Beykoz - Kurtuluş hâkimiyeti altında cereyan etti. Bu arada yine Tanaş vasıtasıyla bir sayı daha kaydeden Beykozular müsabakayı ikiye karşı yedi golle kazanmış oldular.

Izmirde yapılan milli kûme maçı Galatasaray Ateşporu 7 - 2 yendi

Izmir, (Hususî) — Millî kûmedeki deplasman maçı yapılmak üzere iki gün evvel gherimize gelmiş olan Galatasaray futbolcuları dün ilk müsabakalarını büyük bir kalabalık önünde Ateşporla yaptılar.

Malûm ve kuvvetli kadrolarile sahaya çıkan sarı kırmızılı ekip, oyunun başından sonuna kadar çok hâkim bir maç yapmağa muvaffak olarak genç Ateş takımı 7 - 2 gibi çok açık bir farkla mağlûp etti.

İlk devre 3 - 1 bitmiş, ve bu tek sayıyı da İzmirliler penaltıdan kazanmışlardı.

İkinci kısım da hâkimiyeti devam ettiren İstanbul takımı yine bir gol yemiş fakat dört sayı daha çıkararak 7 - 2 netice ile maçı bitirmiştir.

Galatasarayın gollerinden dördünü Salâhattın, ikisini Cemil, birini de Musa atmıştır.

Istanbul spor kongresi İdare heyeti âzaları değişti

İstanbulsporlular, dün başkanlarının istifası neticesinde mütevelliit fevkalâde kongrelerini klüp lokallerinde yapmışlardır. Nizamnamenin cemiyetler kanununa göre tadilî icap eden maddeleri değiştirilmiş ve reis istifası ile sukut eden idare heyeti intihabına geçmiştir. Çok kısa süren müzakerelerden sonra başkanlığa tekrar ittifakla Mümtaz Turhan getirilmiş ve azalıklara da Kemal Halim, Ali, Hikmet ve Hamdi Canko seçilmiştir. Yeni idare heyetine muvafakiyetler dileriz.

Mary Pikford ile kocası İki sene evlilikten sonra balayı seyahatı yapıyorlar

Tanınmış yıldızlardan Mary Pikford Amerikadan Avrupaya gelmiştir. Mary iki seneberi Amerikan en mükemmel dans orkestrası şefi Buddy ile evlidir. Fakat garip değil midir, bu iki senelik evlilik hayatına rağmen karı koca ilk defa birlikte bulunuyorlar. Bu seyahatleri bir balayı seyahatı vaziyetindedir. Vapurda Mary dansetmek için kocasını çağırıyor, sonra etrafındakiilere dökerek:

— Buddy daima turnede olduğu için ilk defa olarak birlikte seyahat etmek, hattâ beraber bulunmak imkânlarına kavuştuk.

Buddy gülüyor. Gözlerine, kırpiklerine kadar soluk bir renk taşıyan, uzun boylu, zayıf bir genç... Tam bir Amerikan tipi. Mary Pikford kendinden bahsediyor:

— Bu sene film çevirmek istiyorum. Parise eğlenmek üzere gelmezden evvel, Londraya giderem mevzu çıkaracağım romanın müsaadesini alacağım. Biliyorsunuz ben United - Artist müdürlüğünü yapıyorum. Bu meslek yıldızlıktan çok daha iyi.

Güzel ve namurlu İdiz bundan sonra seyahatleri hakkındaki projelerini de şöyle anlatıyor:

— Çok müthiş projelerimiz var. Dört hafta zarfında İtalyayı, İsveç'i, Danimarkayı, İsveç'i, Norveç'i, Finlandiyayı gezmek istiyorum. Tabii bu seyahatimizi tayyare ile yapacağız.

Mary Pikford ile kocası Avrupaya gelmekle yalnızca işlerini takip etmek değil, aynı zamanda iki sene evlilikten sonra balayı seyahatine de çıkmış oluyorlar.

Bir kişilik yer, yüz yirmi lira

İngiltere Kral ve Kraliçesinin Amerika seyahatleri devam etmektedir. Kral ve Kraliçenin son zamanda Amerika Birleşik Devletleri hudutlarına girmiş oldukları ve dün Vasingtona varış oldukları, ajans haberleri arasında bildirildi.

İngiltere Kral ve Kraliçesinin bu seyahatleri bütün Amerikada heyecanla karşılanmaktadır. Bilhassa Vasingtonda halk Kral ve Kraliçeyi görmek için sabırsızlanmaktadır.

Şehir baştan aşağı İngiliz bayraklarıyla donanmıştır. İstasyondan, Beyazev'e kadar yolu boyu Amerikan ve İngiliz bayraklarıyla süslüdür.

Yalnızca sokaklar donatılmakla kalmamış, dükkanlar da bugünden itibaren istifade etmek için birçok çarılara baş vurmuşlardır. Bir İtalyan berber camekanına: "Kral ve Kraliçe için saçlarınızı yaptırınız." ibaresini yazmıştır.

Fakat bu açık gözlükler, pencere kiraları yanında pek sönük kalmaktadır. Kral ve Kraliçenin geçeceği yollardaki pencerelerde bir kişilik yer bizim paramızla yüz, yüz yirmi lira arasındadır.

Kral ve Kraliçenin bu seyahatleri Amerikada son günlerin en mühim hâdisesi olmuştur.

Dün ve yarın tercüme külliyyatı

7 nci seriden 61 - 67 7 kitap

61	Vikontun ölümü	30
62	Leneit II.	1.
63	Liza	1.
64	Evlilik	20
65	Gizli Pamuk harbi	\$0
66	Bizans tarihi	1.
67	Senyolbeos Avrupa	\$0

Barutgücü sahasında yapılacak maçlar

- 1 — Vefa - Barutgücü (A) takımları saat 17 de.
- 2 — Bezaşyan lisesi - Barutgücü (B) takımı saat 15 de.

BCRSA

Ankara 10-6-939

ÇEKLER

Londra	5.93
Newyork	126.615
Paris	3.355
Milano	6.6575
Cenevre	28.5525
Amsterdam	67.435
Berlin	50.7925
Brüksel	21.5575
Atina	1.0825
Sofya	1.56
Madrid	14.035
Varşova	23.845
Budapeşte	24.8425
Bükreş	0.9050
Belgrad	2.8925
Yokohama	34.62
Stokholm	30.53
Moskova	23.8725

İsticrazlar

Ergani	19.22
Sivas - Erzurum İli	19.77
Türk borcu I peşin	19.40

İstanbul Ticaret ve Zahire Borsası 10 - 6 - 939

FIYATLAR

Buğday yumuşak ekstra 7,5 - 7.12,5	
Buğday sert 5.11 - 5.16; Arpa yemlik	
çuvallı 4.30; Çavdar 4.22; Mısır sarı	
dökme 4.12,5; Kuyyemi çuvallı 5.38;	
Keten tohumu yeni 9.20; Susam 19.35	
- 20; Tiftik mal 100 - 106; Yapak A-	
nadol 52.20 - 53; Yapak Trakya 62.20	

N E D E N

Bütün mütehasşis diş tabibleri

RADYOLİN

Diş macununu tavsiye ediyorlar? Çünkü:

RADYOLİN

Dişleri beyazlatır. Diş etlerini kuvvetlendirir. Dişlerin çürümesine mâni olur. Ağız kokularını defeder.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız.

Muhtelif sergilerden 18 diploma, 24 altın madalya kazanmıştır.

RADYOLİNİ
Daima kullanınız.

**CİLDİNE KIYMAYAN
POKER
TRAŞ
BIÇAĞINI
KULLANIR**

Her Yerde POKER Traş Bıçaklarını Arayınız

Haricî Askerî Kıtaatı Satınalma Komisyonu İlanları

30,000 metre hava rengi yazlık elbiselik kumaş kapalı zarf. la satın alınacaktır. Muhammen bedeli 21000 lira olup ilk teminatı 1575 liradır. Kapalı zarfıla eksiltmesi 24-6-939 cumartesi günü saat 11 de Vekâlet satın alma Ko. da yapılacaktır. Nümunne ve şartname her gün Ko. da görülebilir. İsteklilerin kanununun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Ankara'da M. M. V. satın alma Ko. na vermeleri. (1037) (4016)

Cinsi	Miktarı	Tahmin bedeli	İlk teminatı
	Kilo	Lira	Lira
Siğir tei veya koyun eti veya keçi eti.	144,000	22,320	1674
Kuru ot	276,000	11,700	877,50

Mersin garnizonundaki kıtaatın ihtiyacı olan yukarıda yazılı işe ve yem maddeleri kapalı zarfıla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 27-6-939 salı günü saat 15 de yapılacaktır. Eksiltme Mersinde askerlik şubesi üstünde askerî mahfelde askerî satınalma Ko. nu tarafından yapılacaktır. Zarflar aynı günde açılış saatinden bir saat evveline kadar kabul edilir. Şartnamesi Mersinde As. Satınalma Komisyonunda her gün görülebilir. (5) (4123)

Istanbul Belediyesi İlanları**Açık eksiltme ilânı**

26-6-939 tarih pazartesi günü saat 15 de İstanbul Belediye Encümeni odasında 3076 lira 25 kuruş keşif bedelli Taksim bahçesi için kanape imal ve yerine konması işleri açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususi ve fennî şartnamelerin, proje keşif hulasası buna müteferri diğer evrak 15 kuruş mukabilinde Fen İ. Müdürlüğünde verilecektir. görülecektir.

Muvakkat teminat 230 lira 72 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektupları ve bu işe benzer iş yaptığının dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünden eksiltme tarihinden 8 gün evvel dilekçe ile alınmış ehliyet ve 939 yıla ait Ticaret Odası vesikaları ve muvakkat teminat makbuzu veya mektubu ile beraber usulü dairesinde ihzar edecekleri teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını 26-6-939 pazartesi günü saat 14 de kadar Daimî Encümen riyasetine vermeleri - gelmeleri lâzımdır. (4037)

Besni Belediyesinden:

29 Mayıs 939 tarihinde ihalesi mukarrer Besni içme suyuna talip çıkmadığından 19 Haziran pazartesi günü ihale edilmek üzere 20 gün müddetle temdit edilmiştir. (4150)

Bilümmü hasarını öldüren

KATOLve sıvrısinekler için de yanan
KATOL COILkullanınız. En mükemmel ve en
üçesirdirler. Büyük bakkaliye
ve eczanelerde bulunur.DEPOSU: Beyoğlunda Japon ma-
fazası, Nakamura, Telefon: 40250

Dünyaca maruf

"PEUGEOT"

Bisikletleri

Münhasıran

BAKER

mağazalarında satılmaktadır.

Istanbul Asliye Üçüncü Hukuk
Mahkemesinden:

Zekiye tarafından, kocası, İstanbul 4 üncü Vakıf handa İstanbul ve Trakya şeker fabrikaları şirketinde müstahdem Pınarhisarlı Mehmet Ali Pehlivan aleyhine mahkemenin 39 - 510 No. lu dosyasıyla açtığı boşanma davasından dolayı M. aleyhe ilânen tebligat yapıldığı halde mahkemeye gelmemesi hasebiyle hakkındaki giyap kararının dahi ilânen tebliğine karar verilerek tahkikat 29 - 6 - 39 saat 10 a talik edilmiş olduğundan mumaileyh Mehmet Alinin mezkûr gün ve saatte mahkemede bulunması, aksi takdirde giyabında tahkikata devam edilerek bir daha muhakemeye alınmıyacağı hususu ilân olunur. (29379)

**Dün ve Yarın
Tercüme külliyyatı**

Satış yeri:

VAKIT KİTAPEVİ

1-10 kitaplık birinci seri

Numara	Kuruş
1 Safo	100
2 Aile Çemberi	100
3 Ticaret, Banka, Borsa	75
4 Devlet ve İhtilâl	75
5 Sosyalizm	75
6 J. Rasin külliyyatı I	75
7 İşçi sınıfı ihtilâli	60
8 Ruhî hayatta lâguur	60
9 İsfahana doğru	100
10 J. Rasin külliyyatı II	75

Bu serinin fiyatı 795 kuruştur. Hepsini alanlara % 20 iskonto yapılır. 236 kuruşu peşin alındıktan sonra kalan 4 lirası ayda birer lira ödenmek üzere dört taksite bağlanılır.

Dr. Necaettin Atasagun

Sabahları 8.30 a kadar; akşamları 17 den sonra Lâleli Tayyare Ap. Daire 2; No. 17 de hastalarını kabul eder. (Telefon: 23953)

SAHİBİ: ASIM US

Neşriyat Müdürü: R. Ahmet Sevengil
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası**Orman Koruma Genel Komutanlığı
İstanbul Satınalma Komisyonundan**

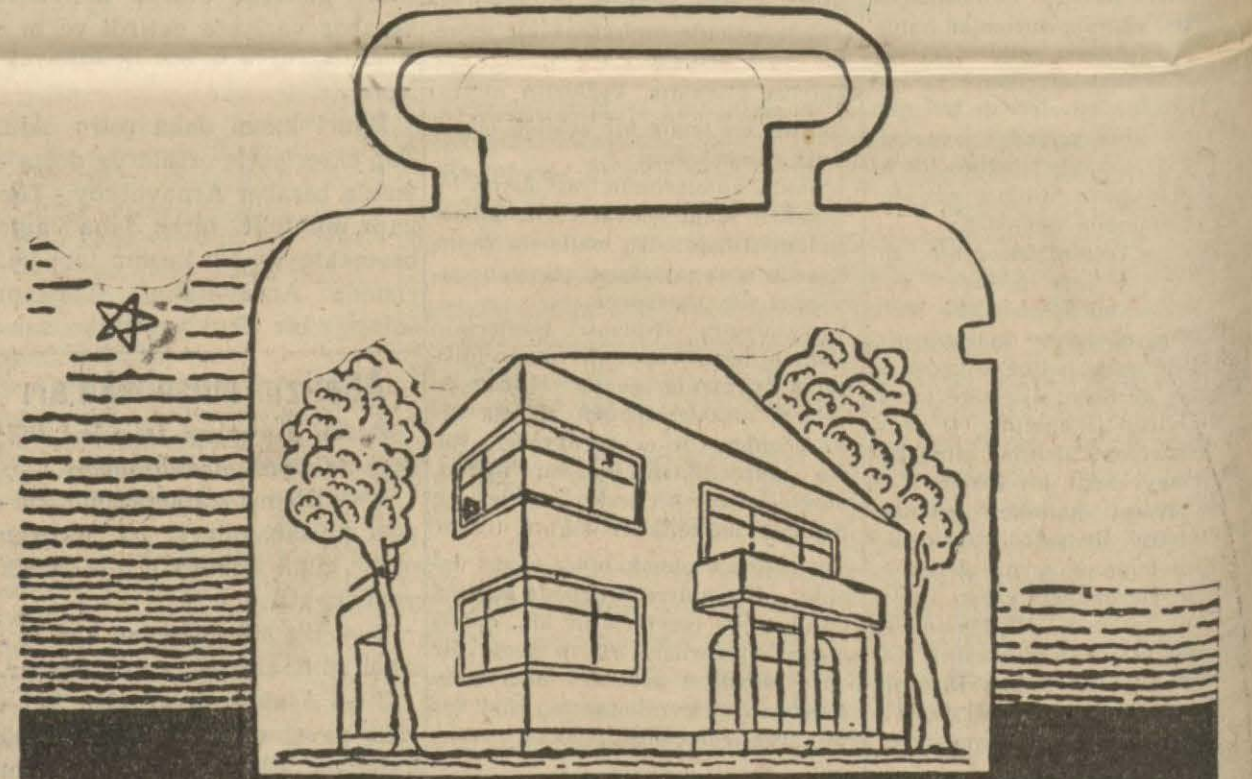
Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli	İhale tarihi
	Kilo Gr.	Krs. Sn.	Günü Saati
Ekmek	10800.00	9 50	12-6-939 P. ertesi 14
Siğir eti	3300.00	35 00	" "
Yemlik arpa	2500.00	6 00	" "
Kuru soğan	500.00	10 00	" "

1 - Orman koruma Zeytinburnu talimğâhı ihtiyacı olan yukarıda cins ve miktarları yazılı dört kalem erzak 2490 sayılı kanununun 46. maddesinin (A) fıkrasına göre pazarlıkla satın alınacaktır.

2 - Pazarlığı yukarıda yazılı gün ve saatte Sirkeci Demirkapıdaki Orman Koruma İstanbul Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 - Evsaf ve şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

4 - İsteklilerin Komisyona müracaatları. (4154)

**RAHA HUZUR
REFAHLA OLUR**İMAP
MÜLVÜSİ
İSTANBUL**BİRİKTİR****TÜRKİYE İŞ BANKASI****BUGÜN · KUMBARANIZA · ATAGİNIZ · 5 · KURUŞ****YARIN · KURACAGINIZ · EVİN · TEMELİDİR****T. C.****ZİRAAT BANKASI****Levazım Âmirliği Satınalma
Komisyonundan**

80483 adet sakandrak düğmesi, 66231 adet sakandrak ka-
yırtı müteahhit nam ve hesabına 22-6-939 perşembe günü sa-
at 14 de Tophanede İst. Lv. âm. Sa. Al. Ko. da açık eksiltme ile
alınacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 5459 lira 44 kuruş ilk tem-
inatı 409 lira 50 kuruştur. Nümuneleri Ko. da görülebilir. İstek-
lilerin kanuni vesikalariyle beraber belli saatte Ko. na gelmeleri.
(6) (3991)

**VAKIT
Cep Kütüphanesi**

No.	Yazan ve Türkçeye çevirenin adı	Sayfa	Krş.
1	Kader (Volterden) Asım Us	208	15
2	Olimpiyad oyunları Vildan Aşır	120	10
3	Kilerans Terras esrarı (Galopin'den) G. V.	304	20
4	Yugoslavya seyahat notları Asım Us	112	10
5	Şark Ekspresinde cinayet (Christie'den) V. G.	360	20